

**INFORMACJA
O DZIAŁALNOŚCI
WOJEWÓDZKIEGO SĄDU
ADMINISTRACYJNEGO
w GDAŃSKU
w ROKU 2021**

styczeń 2022 r.

Wstęp

W 2021 roku w związku z ograniczeniami związanymi z wystąpieniem stanu epidemii Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku zarządził istotne zmiany dotyczące prowadzenia rozpraw, przyjmowania interesantów oraz systemu pracy.

W zmienionych warunkach Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku działał nieprzerwanie. Od września 2021 r. w WSA w Gdańsku wyznaczane są rozprawy. Udział w rozprawach jest możliwy w systemie zdalnym. Zapewniono możliwość udziału w rozprawach również w budynku Sądu, w którym pomieszczenia odrębne od sal rozpraw, zostały wyposażone w sprzęt zapewniający udział w rozprawie online. W sprawozdaniu dotyczącym działalności Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku w 2021 r. przedstawione zostały informacje statystyczne oraz wybrane orzeczenia.

W 2020 r. ponownie na stanowisko Prezesa WSA w Gdańsku został powołany sędzia NSA Zbigniew Romała, pełniący również obowiązki Przewodniczącego Wydziału I. Funkcję Wiceprezesa powierzono sędziemu WSA Jolancie Górskiej, pełniącej również obowiązki Przewodniczącej Wydziału II. Przewodniczącym Wydziału III jest sędzia NSA Jacek Hyla, a Przewodniczącą Wydziału Informacji Sądowej – sędzia NSA Joanna Zdzenicka-Wiśniewska.

W dniu 31 grudnia 2021 r. w WSA w Gdańsku orzekały 22 osoby, w tym 7 sędziów NSA, 15 sędziów WSA.

W roku 2021 w WSA w Gdańsku zatrudnionych było 5 referendarzy, 18 asystentów sędziego oraz 63 urzędników i innych pracowników sądu.

Niezmiennie priorytetami w pracy Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku były wysoki poziom orzecznictwa, poszanowanie reguł procesowych i dbałość o sprawność postępowania.

Wpływ spraw

W 2021 roku do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku wpłynęło 4088 spraw (sprawy SA, SAB i SO), z czego do Wydziału I - 1773 sprawy, do Wydziału II – 917 spraw, a do Wydziału III – 1398 spraw.

Wpływ skarg z uwzględnieniem rodzajów spraw w porównaniu do roku poprzedniego przedstawiono w tabeli 1.

Tabela nr 1

Wpływ skarg w latach 2020- 2021 z uwzględnieniem rodzajów spraw:

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	Wpływ w roku	
			2020	2021
1	601	Budownictwo, nadzór architektoniczno-budowlany i specjalistyczny, ochrona przeciwpożarowa	292	300
2	602	Ceny, opłaty, stawki taryfowe, nieobjęte symbolem 611	0	1
3	603	Utrzymanie i ochrona dróg publicznych i innych dróg ogólnodostępnych, ruch na tych drogach, koleje, lotnictwo cywilne, przewozy, żegluga morska i śródlądowa	175	167

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	Wpływ w roku	
			2020	2021
4	604	Działalność gospodarcza, w tym z udziałem podmiotów zagranicznych	52	22
5	605	Ewidencja ludności, dowody tożsamości, akty stanu cywilnego, imiona i nazwisko, obywatelstwo, paszporty	27	18
6	606	Sprawy z zakresu geologii i górnictwa	4	2
7	607	Gospodarka mieniem państwowym i komunalnym, w tym gospodarka nieruchomościami nierolnymi	59	35
8	609	Gospodarka wodna, w tym ochrona wód, budownictwo wodne, melioracje, zaopatrzenie w wodę	110	46
9	610	Sprawy komunalizacji mienia	0	1
10	611	Podatki i inne świadczenia pieniężne, do których mają zastosowanie przepisy Ordynacji podatkowej, oraz egzekucja tych świadczeń pieniężnych	1147	1271
11	612	Sprawy geodezji i kartografii	24	15
12	613	Ochrona środowiska i ochrona przyrody	107	69
13	614	Oświata, szkolnictwo wyższe, nauka, działalność badawczorozwojowa i archiwa	49	63
14	615	Sprawy zagospodarowania przestrzennego	338	194
15	616	Rolnictwo i leśnictwo, w tym gospodarowanie nieruchomościami rolnymi i leśnymi, ochrona gruntów rolnych i leśnych, gospodarka łowiecka, rybołówstwo oraz weterynaria, ochrona zwierząt	12	27
16	617	Uprawnienia do wykonywania określonych czynności i zajęć	3	2
17	618	Wywłaszczenie i zwrot nieruchomości	151	136
18	619	Stosunki pracy i stosunki służbowe, sprawy z zakresu inspekcji pracy	26	42
19	620	Ochrona zdrowia, w tym sprawy dotyczące chorób zawodowych, zakładów opieki zdrowotnej, uzdrowisk, zawodu lekarza, pielęgniarstwa, położnictwa, aptekarstwa i nadzoru sanitarnego	35	72
20	621	Sprawy mieszkaniowe, w tym dodatki mieszkaniowe	26	22
21	624	Powszechny obowiązek obrony kraju	14	3
22	626	Ustrój samorządu terytorialnego, w tym referendum gminne	41	14
23	627	Cudzoziemcy, repatrianci, nabycie nieruchomości przez cudzoziemców	193	63
24	629	Sprawy mienia przejętego z naruszeniem prawa	1	2

Lp.	Symbol sprawy	Rodzaj spraw	Wpływ w roku	
			2020	2021
25	630	Obrót towarami z zagranicą, należności celne i ochrona przed nadmiernym przywozem towaru na polski obszar celny	183	140
26	631	Wytwarzanie i obrót bronią i materiałami wybuchowymi	1	5
28	632	Pomoc społeczna	407	495
29	633	Zatrudnienie i sprawy bezrobocia	10	8
30	634	Sprawy kombatantów, świadczenia z tytułu pracy przymusowej	10	16
31	636	Kultura i sztuka, w tym sprawy działalności kultury i twórczości biblioteki, ochrona zabytków i muzea, sprawy związane z ochroną praw autorskich i pokrewnych	14	9
32	645	Sprawy nieobjęte symbolami podstawowymi 601 - 644 oraz od 646 - 652	27	72
33	648	Sprawy z zakresu informacji publicznej i prawa prasowego	96	133
33	652	Sprawy ubezpieczeń zdrowotnych	2	4
34	653	Środki publiczne nieobjęte innymi symbolami	92	500
35	655	Subwencje unijne, fundusze strukturalne i regulacja rynków branżowych	64	78
36	638	Sprawy egzekucji administracyjnej; egzekucja obowiązków o charakterze niepieniężnym	39	45
37	639	Skargi na uchwały organów jednostek samorządowych	177	96
38	640	Skargi organów nadzoru na uchwały organów jednostek samorządowych	7	14
39	641	Rozstrzygnięcia nadzorcze	14	6
41	644	Środki zapewniające wykonanie orzeczeń Sądu	4	4
42	656	Interpretacje podatkowe	92	127
44	658	Skargi na niewykonanie w określonym terminie czynności wynikających z przepisów odrębnych	360	294
45	659	Skargi na przewlekłe prowadzenie postępowania przez organy administracji publicznej	54	55

Postępowanie sądowe

W 2021 roku załatwiono łącznie 3918 spraw (SA, SAB i SO), z czego na rozprawach rozpoznano 438 skarg, a na posiedzeniach niejawnych 3480 spraw, w tym 397 skarg na bezczynność organów. Wśród spraw załatwionych na posiedzeniach niejawnych 1315 spraw rozpoznano w trybie uproszczonym. Do rozpatrzenia łącznie pozostało 1587 spraw, w tym 93 spraw SAB.

Dla porównania w roku 2020 załatwiono łącznie 3714 sprawy, w tym 314 skargi na bezczynność organu.

Ruch spraw w poszczególnych Wydziałach ilustruje tabela 2.

Tabela 2
Ruch spraw

Wydział I

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Zamknięto	Pozostało na okres następny
			Łącznie	na rozprawie	w tym			
					ogółem	na posiedzeniu niejawnym		
				z tego wyrokiem				
SA	460	1758	1580	257	1320	949	3	638
SAB	0	13	11	0	11	4	0	2
SO	1	2	3	0	3	0	0	0
Razem	461	1773	1594	257	1334	953	3	640

Wydział II

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Zamknięto	Pozostało na okres następny
			Łącznie	na rozprawie	w tym			
					ogółem	na posiedzeniu niejawnym		
				z tego wyrokiem				
SA	338	737	795	80	692	534	23	280
SAB	52	158	175	0	175	102	0	35
SO	7	22	28	0	28	0	0	1
Razem	397	917	998	80	897	636	23	316

Wydział III

Rodzaj spraw	Pozostało z poprzedniego okresu	Wpłynęło	Załatwiono				Zamknięto	Pozostało na okres następny
			Łącznie	na rozprawie	w tym			
					ogółem	na posiedzeniu niejawnym		
				z tego wyrokiem				
SA	469	1203	1104	101	998	812	5	568
SAB	89	178	211	0	210	65	1	56
SO	1	17	11	0	11	0	0	7
Razem	559	1398	1326	101	1219	877	6	631

Tabela 3
Załatwienie skarg na akty i inne czynności w latach 2020-2021

Lp.	Rodzaj załatwionej skargi	2020			2021		
		Wpływ	Załatwiono wyrokiem		Wpływ	Załatwiono wyrokiem	
			Ogółem	Uwzględniono		Ogółem	Uwzględniono
1	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności ministrów, centralnych organów administracji rządowej i innych naczelných organów	140	124	48	191	121	63
2	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności samorządowych kolegów odwoławczych	1149	857	324	1013	815	266
3	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności terenowych organów administracji rządowej	701	451	143	670	560	168
4	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności organów administracji skarbowej	985	762	115	1074	838	158
5	Załatwione wyrokiem skargi na akty i czynności innych organów - dotyczy także podmiotów niebędących organami administracyjnymi	203	111	49	634	330	262

Postępowanie uproszczone

Tabela 4
Rozpoznanie wniosków o przeprowadzenie postępowania w trybie uproszczonym w latach 2020-2021

Lp.	Wydziały	I		II		III	
		2020	2021	2020	2021	2020	2021
1.	liczba wniosków, w tym skierowane przez Sąd z urzędu	329	457	233	266	360	553
2.	liczba spraw zakończonych wyrokiem	359	423	308	368	288	517
3.	liczba spraw skierowanych na rozprawę	50	2	17	8	73	45

Postępowanie mediacyjne

W 2021 r. nie zarejestrowano wniosków o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego.

Budynki

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gdańsku dysponuje majątkiem, w którego skład wchodzi:

- a/ nieruchomości położone w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 16/17, stanowiące własność Skarbu Państwa, będące w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 229 o pow. 2639 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 2098,60 m², oraz działki nr 228/1 i nr 228/2 o pow. 2039 m² zabudowane budynkiem biurowym o pow. użytkowej 1606,90 m²;
- b/ nieruchomość położona w Gdańsku przy al. Zwycięstwa nr 21, stanowiąca własność Skarbu Państwa, będąca w trwałym zarządzie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, tj. działka nr 220, o powierzchni 2470 m², zabudowana budynkiem biurowym o pow. użytkowej 714 m², (+ garaż 45 m²).

Sprzęt komputerowy

W 2021 r. dokonano zakupu:

1. materiałów eksploatacyjnych:
  - akumulatory do zasilaczy awaryjnych (40 szt.)
  - karty graficzne (2 szt.)
  - tonery
  - bębny
2. sprzętu komputerowego:
  - drukarki mono A4 (35 szt.)
  - monitory 24" (10 szt.)
  - zasilacze awaryjne UPS (40 szt.)

Wydział Informacji Sądowej

Pracownicy Wydziału Informacji Sądowej Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku, realizując powierzone zadania określone rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 5 sierpnia 2015 r. – Regulamin urzędowania wojewódzkich sądów administracyjnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1177), udzielali na bieżąco, bezpośrednio w sekretariacie oraz telefonicznie (średnio 30 telefonów dziennie) informacji o toczących się postępowaniach, o właściwości Sądu, o środkach zaskarżenia, a także udzielali wskazówek w celu prawidłowego wypełniania formularzy wniosków o przyznanie prawa pomocy. W ramach wykonywania zadań Wydziału Informacji Sądowej udostępniali również akta spraw stronom i uczestnikom postępowania, wydawali kserokopie i odpisy wnioskowanych dokumentów z akt sądowych i administracyjnych.

Wykonując zadania powierzone Zarządzeniem Nr 9 Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie utworzenia Centralnej Bazy Orzeczeń i Informacji o Sprawach sądów administracyjnych i udostępnienia orzeczeń przez Internet oraz w związku z pismem Prezesa NSA z dnia 12 lipca 2011r., nr V Inf/S 00310/1/11, Wydział Informacji Sądowej WSA w Gdańsku monitoruje prawidłowość anonimizowanych orzeczeń. W związku z wejściem w życie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/W0E w przypadku stwierdzenia podczas kontroli ujawnienia danych osobowych Wydział Informacji Sądowej informuje Prezesa, kierowników wydziałów orzeczniczych oraz dodatkowo Inspektora Danych Osobowych o nieprawidłowościach.

W 2021 r. Wydział Informacji Sądowej objął patronatem organizację praktyk dla 17 aplikantów aplikacji prokuratorskiej oraz 7 aplikantów aplikacji sędziowskiej, które odbyły się na podstawie porozumienia z dnia 5 grudnia 2012 r. w sprawie odbywania praktyk przez aplikantów aplikacji sędziowskiej i prokuratorskiej.

Zgodnie z zawartym w dniu 6 października 2011 r. porozumieniem o współpracy w zakresie prowadzenia praktyk zawodowych dla studentów Wyższej Szkoły Administracji i Biznesu im. Eugeniusza Kwiatkowskiego w Gdyni Wydział Informacji Sądowej WSA w Gdańsku w 2020 r. podjął czynności związane z organizacją praktyk studenckich dla jednej studentki tej uczelni.

Na podstawie Zarządzenia 24/2019 Prezesa WSA w Gdańsku Przewodniczącej Wydziału Informacji Sądowej zostały powierzone obowiązki Kierownika szkolenia stażu urzędniczego. W 2021 r. staż urzędniczy odbyły dwie osoby; jedna osoba rozpoczęła staż urzędniczy

W 2021 roku zasoby biblioteki sądowej zostały powiększone o 11 tytułów książkowych (11 egzemplarzy).

Porównanie obciążenia Wydziału Informacji Sądowej w latach 2020-2021 ilustruje poniższe zestawienie:

Lp.		2020	2021
1.	Udostępnienie akt interesantom	517	659
2.	Wnioski o udostępnienie informacji publicznej	42	59
3.	Skargi, wnioski i petycje:	108	88
5.	Zamówienia biblioteczne	26	11
6.	Praktyki studenckie Praktyki aplikantów prokuratorskich	1 24	5 24
8.	Udostępnianie wyroków wydanych na posiedzeniu niejawnym	1351	2489

Pozaorzecznicza działalność Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku

Udział sędziów WSA w Gdańsku w naradach i szkoleniach

Lp.	Opis uroczystości/spotkania	Organizator	Data	Miejsce	Uczestnicy
1	Konferencja szkoleniowa	European Judicial Training Network (EJTN)	26 września – 8 października 2021 r.	Zagrzeb i Zadar	Sędzia WSA Diana Trzecińska
2.	Międzynarodowa Konferencja Naukowej „Nieruchomości Wczoraj, dziś i jutro”	Ministerstwo Sprawiedliwości	20 października 2021 r.	on-line	Sędzia WSA Diana Trzecińska

Wybrane orzeczenia wydane w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w Gdańsku w 2021 roku

PROBLEMY PROCEDURALNE

1. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1540 ze zm. dalej O.p.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 885/20 Sąd stwierdził, że organ błędnie utożsamia obowiązek wskazania ustawowej podstawy wznowienia postępowania z obowiązkiem wskazania jednostki redakcyjnej art. 240 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa. Wystarczy, że z wniosku wynikają okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania na podstawie art. 240 § 1 O.p., a kwalifikacji prawnej tych okoliczności do konkretnego punktu tego przepisu dokonuje organ, jeżeli wnioskujący tego nie uczyni. W żadnym razie niewskazanie jednostki redakcyjnej przepisu, w sytuacji gdy z wniosku wynikają okoliczności odpowiadające ustawowej przesłance wznowienia postępowania, nie może być uznane za uzasadnienie odmowy wznowienia postępowania z przyczyn formalnych.

Sąd uchylił zaskarżone postanowienie, uznając, że niewskazanie jednostki redakcyjnej przepisu, w sytuacji gdy z wniosku wynikają okoliczności odpowiadające ustawowej przesłance wznowienia postępowania, nie może być uznane za uzasadnienie odmowy wznowienia postępowania z przyczyn formalnych.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 53/21** Sąd stanął na stanowisku, że jeśli okres do upływu terminu przedawnienia zobowiązania podatkowego jest krótszy niż 3 miesiące (art. 239 § 1 pkt 4 Ordynacji podatkowej), to uprawdopodobnienie przesłanki przewidzianej w § 2 tego przepisu polega na wykazaniu, że zachodzą takie okoliczności faktyczne, które potwierdzają, że z tego powodu zobowiązanie podatkowe z decyzji nie zostanie wykonane. W tym zakresie bez znaczenia są wszystkie te okoliczności odnoszące się do sytuacji majątkowej, czy też działań podatnika w stosunku do jego majątku. Okoliczności te mogłyby mieć wyłącznie znaczenie w przypadku zaistnienia pozostałych przesłanek z art. 239b § 1 pkt 1-3 Ordynacji podatkowej.

W rozpoznawanej sprawie o sygn. akt **III SA/Gd 164/21** wnoszący odwołanie profesjonalny pełnomocnik powołał się na udzielone mu przez prezesa spółki, wobec której toczyło się postępowanie celne, pełnomocnictwo, przedstawiając na tę okoliczność potwierdzoną za zgodność z oryginałem kopię dokumentu pełnomocnictwa.

Przepis art. 138a § 4 o.p., który w sprawie znajduje odpowiednie zastosowanie niewątpliwie upoważnia profesjonalnych pełnomocników m.in. do samodzielnego uwierzytelniania odpisu udzielonego im pełnomocnictwa. W zdaniu drugim tego przepisu zawarte zostało jednakże uprawnienie organu do żądania urzędowego poświadczenia podpisu strony. Możliwość ta ograniczona została wyłącznie do sytuacji, gdy okoliczności udzielonego pełnomocnictwa budzą wątpliwości.

W niniejszej sprawie wątpliwości takie organ powziął, o czym skarżący został zawiadomiony w pisemnym wezwaniu. Mając na uwadze prawdopodobne miejsce pobytu osoby udzielającej pełnomocnictwa (poza granicami kraju), ale również rozbieżność pomiędzy podpisem złożonym na kwestionowanym pełnomocnictwie i złożonym przed ukraińskim notariuszem oraz okoliczność wszczęcia w późniejszym okresie przez organy ścigania postępowania przygotowawczego (co jak zasadnie podniósł organ odwoławczy świadczy o wysokim prawdopodobieństwie popełnienia czynu zabronionego), pierwotne wątpliwości organu na chwilę wyrokowania zdają się być jak najbardziej uzasadnione. O ile okoliczność podrobienia podpisu nie została przesądzona, to wskazane okoliczności pozwalały na dodatkową weryfikację podpisu. Przepis art. 138a § o.p. wyraźnie wskazuje, że już samo powzięcie przez organ wątpliwości daje podstawę do nałożenia dodatkowego zobowiązania.

Transgraniczny charakter czynności prawnej wymagał jej legalizacji, co możliwe było m.in. poprzez uzyskanie wymienionej klauzuli. Poświadczenie tą klauzulą wskazuje, że dany dokument pochodzi z właściwego źródła - jest autentyczny. Dzięki temu dokumentem można posługiwać się za granicą, w tym przypadku w Polsce. Dokument poświadczony w ten sposób może być przedłożony właściwym władzom, urzędom i instytucjom innego państwa z pominięciem dodatkowych legalizacji. Polska i Ukraina są sygnatariuszami Konwencji znoszącej wymóg legalizacji zagranicznych dokumentów urzędowych, sporządzonej w Hadze dnia 5 października 1961 r., wobec czego pełnomocnictwo mogło zostać m.in. w ten sposób uwierzytelnione. Była to droga prostsza, aczkolwiek tożsamy skutek można było osiągnąć też przy pomocy placówki konsularnej.

Bez wątpienia natomiast skutek legalizacji nie mógł zostać spełniony w oparciu o przepisy umowy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o pomocy prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych i karnych sporządzonej w Kijowie dnia 24 maja 1993 r. (Dz. U. z 1994 r. nr 96, poz. 465, zwanej dalej: "umową"). Nie istnieje bowiem bezpośrednia podstawa prawna pozwalająca na rozciągnięcie skutków

prawnych umowy na przedmiotowe postępowanie celne. Przede wszystkim jednak, uregulowana umową pomoc prawna dotyczy zniesienia obowiązku legalizacji dokumentów sporządzonych przez organy umawiających się państw (art. 15 umowy). Zarówno spółka, od której (jak podnosi skarżący) pochodzi dokument pełnomocnictwa, jak i notariusz, który uwierzytelnił podpis jej prezesa organami państwa ukraińskiego nie są. Co więcej, na co słusznie zwrócił uwagę organ odwoławczy, że w sprawie ta umowa nie mogła mieć zastosowania, albowiem reguluje ona pomoc prawną i stosunki prawne jedynie w sprawach cywilnych i karnych. Decyzja, od której wniesiono odwołanie nie została wydana w żadnej z wymienionych kategorii spraw.

W konsekwencji pełnomocnictwo potwierdzone przez notariusza ukraińskiego, bez stosownej legalizacji dokumentu, nie miało mocy prawnej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Tym samym wniesione odwołanie nie mogło zostać potraktowane jako pochodzące od spółki i wniesione w jej imieniu.

2. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 roku – Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz.U. z 2021, poz.735 ze zm. – dalej k.p.a.)

W kontrolowanej przez Sąd sprawie o sygn. akt **III SA/Gd 603/20** Prezydent Miasta odmówił nakazania Gminie Miasta jako właścicielowi posesji przywrócenia stanu poprzedniego oraz wykonania urządzeń zapobiegających szkodom na posesji sąsiedniej w oparciu o art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1121). Organ II instancji uchylił w całości ww. decyzję organu I instancji oraz umorzył postępowanie, wskazując w uzasadnieniu, że słusznie stwierdzono brak przesłanek do nałożenia na właścicieli działki sąsiedniej nakazu przywrócenia stanu poprzedniego lub wykonania urządzeń zapobiegających powstawaniu szkody.

W ocenie Sądu organ odwoławczy winien był uchylić decyzję Prezydenta Miasta z uwagi na wyłączenie pracownika organu na mocy art. 24 § 1 pkt 1 i 4 k.p.a.

Sąd zważył, że umożliwienie organowi gminy orzekania w drodze decyzji w postępowaniu dotyczącym immisji wodnych, do których należy zaliczyć działania właściciela nieruchomości określone w art. 29 ust. 1 pkt 1 i 2 ww. ustawy – Prawo wodne, spowodowanych przez nieruchomości gminne prowadziłyby do trudnej do zaakceptowania sytuacji. Należy bowiem pamiętać, że ochrona właściciela gruntu przed immisjami stanowi co do zasady domenę prawa cywilnego i podlega ochronie w trybie postępowania cywilnego. W tym też trybie można dochodzić ochrony przed zalewaniem z terenu sąsiedniej posesji. W tej sytuacji, w zależności od tego, w jakim trybie – administracyjnym czy sądowym – toczyłoby się postępowanie, Prezydent Miasta występowałby w różnych rolach: jako orzekający organ administracji w postępowaniu administracyjnym oraz jako reprezentant strony – właściciela gruntu w postępowaniu przed sądem cywilnym. Taka przemienność funkcji budziłaby uzasadnione wątpliwości co do obiektywizmu rozstrzygającego w sprawie organu gminy.

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie sygn. akt **III SA/Gd 790/20** skarżący uczynił wydaną na skutek rozpoznania swego wniosku decyzję w przedmiocie odmowy uchylenia, na podstawie art. 155 k.p.a., ostatecznej decyzji przyznającej policjantowi pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego.

Jak wynika z akt sprawy, jeszcze pełniąc służbę w Policji skarżący uzyskał i wykorzystał pomoc finansową na uzyskanie lokalu mieszkalnego. Po wstąpieniu do zawodowej służby wojskowej, mając na względzie korzystniejsze warunki

przyznawanej w tej służbie pomocy finansowej, skarżący wszczął postępowanie mające doprowadzić swym rezultatem do zwrotu przyznanej pomocy, po to by w przyszłości, już jako żołnierz zawodowy, raz jeszcze wystąpić o korzystniejszą pomoc na ten sam mieszkaniowy cel.

Powodem, dla którego organy obu instancji odmówiły uwzględnienia wniosku skarżącego było ustalenie, że w sprawie nie zaistniały przesłanki określone w art. 155 k.p.a., a w szczególności, że uchyleniu przedmiotowej decyzji sprzeciwiają się przepisy szczególne.

Z przepisów ustawy o Policji i rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 października 2001 r. w sprawie pomocy finansowej na uzyskanie lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego przez policjantów (tekst jednolity: Dz. U. z 2013 r., poz. 864 ze zm.) jednoznacznie wynika, że poza wyjątkiem określonym w art. 96 ustawy o Policji, nie jest dopuszczalne ubieganie się po raz kolejny o pomoc finansową na uzyskanie lokalu. Okoliczność, że skarżący zrezygnował ze służby w Policji i jest aktualnie żołnierzem zawodowym nie zmienia postaci rzeczy. Zgodzić należy się więc z organami, że usunięcie z obrotu prawnego decyzji objętej wnioskiem byłoby sprzeczne z obowiązującymi przepisami.

Podkreślenia wymaga, że w realiach rozpoznawanej sprawy skarżący niewątpliwie wykorzystał przyznaną mu pomoc finansową. Cel ustawy został więc osiągnięty, skarżący miał zapewnione warunki do pełnienia służby w Policji. W związku z tym nie jest słuszne domaganie się uchylenia decyzji realizującej cel określony przez ustawę. Przyznana pomoc była świadczeniem należnym i została wykorzystana przez skarżącego zgodnie z celem. Brak było zatem podstaw prawnych do żądania uchylenia decyzji w tym przedmiocie.

3. Ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t. j. Dz. U. z 2019 r., poz. 2325 ze zm. – dalej p.p.s.a.)

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 596/21 Sąd odrzucił sprzeciw od decyzji kasacyjnej, uznając, że wniesiony został po terminie wynikającym z art. 64c § 1 p.p.s.a., mimo że w decyzji kasacyjnej skarżący został błędnie pouczone przez organ drugiej instancji o możliwości zaskarżenia tej decyzji poprzez złożenie skargi do sądu w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Sąd wskazał, że przepisy rozdziału 3a Działu III p.p.s.a. nie zawierają odrębnej regulacji dotyczącej usunięcia skutków naruszenia terminu oraz przepisu wyłączającego lub ograniczającego stosowanie w postępowaniu wszczętym sprzeciwem instytucji przywrócenia terminu. Złożenie przez stronę wniosku o przywrócenie terminu jest niezbędne w każdym wypadku uchybienia terminowi, niezależnie od tego, co było powodem zaistnienia takiego stanu. Oznacza to, że w analizowanej sytuacji znajdzie zastosowanie art. 86 p.p.s.a. Okoliczność braku prawidłowego pouczenia o możliwości zaskarżenia decyzji i przewidzianym do tego trybie oraz terminie i wpływ tej okoliczności na brak winy w uchybieniu terminowi do wniesienia sprzeciwu, będzie podlegała ocenie w razie złożenia przez stronę wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia sprzeciwu.

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 409/21 Sąd ponownie rozpoznawał sprawę, w której organy nadzoru budowlanego nałożyły na inwestora obowiązek m.in. zamurowania otworu okiennego w ścianie południowej budynku, wykonanego w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w pozwoleniu

na budowę oraz obowiązek rozbiórki części tego budynku znajdującej się na drodze gminnej.

Rozpoznając skargę Sąd uznał, że konieczność zbadania zgodności zabudowy z planem miejscowym w zakresie nieprzekraczalnej linii zabudowy i odpowiedniego określenia obowiązków w zakresie robót doprowadzających obiekt do zgodności z prawem, nie będzie stanowiła naruszenia zakazu orzekania przez sąd na niekorzyść strony skarżącej. Sąd zauważył, że przepis art. 134 § 2 p.p.s.a. stanowi wyraźnie o sytuacji strony skarżącej, nie zaś innych stron, nawet jeżeli to ich bezpośrednio dotyczy dana decyzja i jej konsekwencje. W związku z tym wydane decyzje, choć dotyczą nieruchomości, której współwłaścicielką jest skarżąca, to bezpośrednio kształtują sytuację prawną inwestora, którym jest drugim ze współwłaścicieli i tylko on może ewentualnie znaleźć się w mniej korzystnym położeniu na skutek wykonania przez organy zaleceń zawartych w wyroku i nałożenia takich obowiązków, które zwiększą zakres rozbiórki.

W konsekwencji ponownego rozpatrzenia sprawy z uwzględnieniem konieczności doprowadzenia zgodności inwestycji również z prawem miejscowym ewentualna zmiana zakresu obowiązków rozbiórkowych wpisuje się w zakres wyjątku, który uzasadnia odstępianie od zasady reformationis in peius ze względu na stwierdzenie naruszenia prawa skutkującego stwierdzeniem nieważności wydanych aktów. Przepisy prawa miejscowego powinny podlegać badaniu przez organ nadzoru w pierwszej kolejności i do zgodności przede wszystkim z nimi winien zmierzać organ nakładając obowiązki. Nieuwzględnienie w niniejszej sprawie przez organy treści obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, a więc aktu prawa miejscowego stanowiącego konstytucyjne źródło prawa powszechnie obowiązującego, narusza wyrażoną w art. 7 Konstytucji RP zasadę praworządności.

W wyroku wydanym w sprawie sygn. akt **III SA/Gd 15/21** Sąd podkreślił, że zaskarżona decyzja została wydana m.in. na podstawie art. 27e ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r., poz. 2028), który stanowi, że w sprawach spornych dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne – na wniosek strony rozstrzyga organ regulacyjny w drodze decyzji.

Natomiast zgodnie art. 27f ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę od decyzji, o której mowa w art. 27e ust. 1, służy odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - sądu ochrony konkurencji i konsumentów w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

Zatem sprawa z zakresu sporów dotyczących odmowy zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę lub odprowadzanie ścieków przez przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne nie mieści się w katalogu spraw podlegających rozpoznaniu przez sąd administracyjny, bowiem właściwym sądem do jej rozpatrzenia jest sąd powszechny. Kognicja sądu administracyjnego jest w takich wypadkach wyłączona, co wynika wprost z cyt. powyżej art. 27f ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę, który stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 3 § 2 p.p.s.a.

Strona skarżąca chcąc poddania wydanej decyzji kontroli sądowej powinna od niej wnieść odwołanie do właściwego sądu powszechnego, zgodnie z zawartym w jej treści pouczeniem o trybie zaskarżenia, a nie usiłować zainicjować odrębne postępowanie przed sądem administracyjnym, który nie może przyjąć jej do rozpoznania.

4. Ustawa z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1427 ze zm.– dalej u.p.e.a.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 1133/21 Sąd wskazał, że organ, który dostrzegł istotne zmiany rynku nieruchomości związane z upływem czasu od daty sporządzenia operatu szacunkowego będącego podstawą protokołu opisu i oszacowania wartości nieruchomości i ustalił wartość nieruchomości na podstawie zaktualizowanego operatu szacunkowego naruszył art. 110 u § 2 u.p.e.a. przystępując do kolejnego etapu egzekucji. Nie jest dopuszczalne przystąpienie do licytacji ze wskazaniem ceny wywoławczej wywodzonej z operatu szacunkowego rzeczoznawcy, jeżeli nie został sporządzony protokół, co do którego stronie przysługuje prawo zaskarżenia. Tym samym w sprawie nie została spełniona została przesłanka „zakończenia licytacji” warunkująca udzielenie przybicia, gdyż licytacja nie została przeprowadzona zgodnie z przepisami prawa gwarantującymi stronie na każdym etapie postępowania ochrony zgodnej z przepisami prawa.

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 97/21 strona kwestionowała dopuszczalność prowadzenia postępowania egzekucyjnego, wskazując, że nie została jej doręczona decyzja administracyjna, będąca podstawą wystawienia tytułu wykonawczego. Organ stwierdził, że w postępowaniu wywołanym zarzutami w trybie art. 33 u.p.e.a., ewentualna kwestia nieskutecznego doręczenia decyzji stanowiącej podstawę wystawienia tytułu wykonawczego nie podlega badaniu.

Sąd uchylając zaskarżone rozstrzygnięcie wskazał, że zgodnie z art. 29 § 1 u.p.e.a. obowiązkiem organu było sprawdzenie, czy zarzuty skarżącego odnoszące się do kwestii wadliwego doręczenia decyzji są zasadne. Sprawdzenie, czy przed wszczęciem egzekucji decyzja stanowiąca podstawę wystawienia tytułu wykonawczego została doręczona stronie, nie może być traktowane jako umożliwienie zobowiązanemu podważenia decyzji, ani nie prowadzi do badania podstawy prawnej obowiązku podlegającego egzekucji. Sprawdzenie, czy akt ten został doręczony przed wszczęciem egzekucji, jest zwykłą czynnością materialno-techniczną, która nie prowadzi do podważenia obowiązku określonego decyzją, a ma na celu jedynie sprawdzenie, czy obowiązek istnieje (czy jest decyzja określająca obowiązek), zatem czy egzekucja jest dopuszczalna.

WYDZIAŁ I

1. Ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2095, ze zm.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 368/21 Sąd wyraził pogląd, że art. 31zq ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu COVID ma charakter materialnoprawny, określa bowiem zasady, na jakich przyznane może zostać zwolnienie z obowiązku opłacania należności z tytułu składek. Wynika z niego, że warunkiem zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek, o których mowa w art. 31zo, jest przesłanie deklaracji rozliczeniowych lub imiennych raportów miesięcznych należnych za marzec, kwiecień i maj 2020 r. nie później niż do dnia 30 czerwca 2020 r., chyba że płatnik składek zwolniony jest z obowiązku ich składania. Obowiązkiem organu było

merytoryczne rozpoznanie wniosku skarżącego. Zdaniem Sądu, niedopuszczalne było orzeczenie o umorzeniu postępowania w sprawie z uwagi na bezprzedmiotowość, uzasadnione argumentami wskazującymi na niespełnienie warunków do zwolnienia.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 578/20** Sąd wskazał, że zgodnie z art. 17 § 1 u.p.e.a., o ile przepisy niniejszej ustawy nie stanowią inaczej, rozstrzygnięcie i zajmowane przez organ egzekucyjny lub wierzyciela stanowiska w sprawach dotyczących postępowania egzekucyjnego następuje w formie postanowienia. Zdaniem Sądu literalna wykładnia art. 15z ustawy o COVID uzasadnia stwierdzenie, że przepis ten nie ma zastosowania do postanowień, również w administracyjnym postępowaniu egzekucyjnym.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 417/21** aktem poddanym sądowej kontroli była decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych odmawiająca Skarżącemu prawa do zwolnienia z obowiązku opłacania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za listopad 2020 r.

Uchylając wydane w sprawie decyzje Sąd stanął na stanowisku, że przyjęty na podstawie art. 31z ustawy COVID-19 jedyny sposobu weryfikacji – warunku prowadzenia jako przeważającej działalności gospodarczej według podanego PKD, tj. wpis w CEIDG (w bazie REGON), w rubryce przeważającej działalności, nie przyczynia się do realizacji celu ustawy COVID-19, nie dochowuje zasady proporcjonalności, jak również w efekcie prowadzi do naruszenia zasady równości wobec prawa. Zdaniem Sądu zastosowany przez ZUS jako jedyny sposób (dowód) spełnienia wymogu do otrzymania ulgi - wpis w jednej rubryce CEIDG (w bazie REGON) - nie znajduje uzasadnienia ani jako pełniący funkcję zabezpieczenia przed dostępem do skorzystania z ulgi podmiotów nieuprawnionych, ani jako uproszczenie procedur.

Sąd podkreślił, że przyjęty sposób weryfikacji podmiotów uprawnionych nie może w skutkach prowadzić do wykluczenia z pomocy podmiotów, które warunek uzyskania ulgi mogą wykazać za pomocą dokumentów źródłowych, tj. wystawionych faktur VAT.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 919/21** aktem poddanym sądowej kontroli w sprawie była decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej: „ZUS”) odmawiająca stronie skarżącej prawa do zwolnienia z obowiązku opłacania należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy, Fundusz Solidarnościowy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych lub Fundusz Emerytur Pomostowych za grudzień 2020 r. i styczeń 2021 r.

Oceniając zasadność wniosku strony skarżącej ZUS stwierdził, że z uwagi na niewpisanie w rejestrze REGON, jako przeważającego rodzaju jej działalności (poprzez podanie jej kodu PKD), działalności uprawniającej do wystąpienia o zwolnienie, zwolnienie nie przysługuje. Strona skarżąca tymczasem podnosiła, że główną działalnością gospodarczą, jaką prowadziła, była ta, oznaczona kodem PKD 56.10.A., która uprawnia do zwolnienia. Prowadzenie tego rodzaju działalności zostało ujawnione w rejestrze przedsiębiorców KRS, gdzie wskazano, że jest to jej przeważająca działalność gospodarcza.

Rozstrzygając zaistniały w sprawie spór Sąd wskazał, że pomoc kierowana jest do podmiotów rzeczywiście prowadzących wskazane rodzaje działalności, zaś ich ustalenie w oparciu o zapisy rejestru REGON ma na celu jedynie uproszczenie postępowania w tym przedmiocie, same zaś dane kodów PKD nie mają charakteru bezwzględnie wiążącego. Istotna jest faktycznie prowadzona działalność gospodarcza. W ocenie Sądu odejście od literalnej wykładni przepisów jest możliwe w sytuacji, gdy jej rezultaty wypaczają założone przez prawodawcę cele i założenia ustawy. Nie można bowiem przy wykładni przepisów ustawy COVID-19 tracić z pola widzenia także tego, że ustawa ta, w tym kolejne jej nowelizacje, miała i ma na celu m.in. zwalczanie skutków, w tym społeczno-gospodarczych, COVID-19.

2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 920)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 67/21 Sąd wskazał, że przepis art. 15zzx ust. 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu COVID jednoznacznie wskazuje, że organ kolegialny, jakim jest rada powiatu, może odbywać sesje, a także podejmować uchwały z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie (zdalny tryb obradowania). Nie ma wątpliwości, że w przepisie tym mowa jest o sesji w rozumieniu ustawy o samorządzie powiatowym. Wynika to z wykładni językowej. Posiłkowanie się przez stronę przeciwną wykładnią autentyczną (z uzasadnienia projektu ustawy) nie może pozostawać w sprzeczności z wykładnią językową, w sytuacji gdy ta ostatnia prowadzi do jasnych wniosków. Podkreślić należy, że przepis art. 15zzx ust. 1 i 2 ww. ustawy nie zawiera wyłączenia innych przepisów dotyczących sposobu obradowania organów kolegialnych samorządu terytorialnego, odnosząc się jedynie do możliwości zorganizowania obrad i sesji z wykorzystaniem środków komunikacji na odległość jako wyjątku od zasady obradowania w trybie tradycyjnym poprzez fizyczną obecność na zgromadzeniu. Przepis ten nie wyłącza zatem stosowanie art. 15 ust. 1 u.s.p., zgodnie z którym rada powiatu obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego i tylko na sesjach rada powiatu może podejmować ważne uchwały. Powyższej reguły nie zmienia wybrany tryb obradowania. Jeżeli rada powiatu obraduje w trybie zdalnym z wykorzystaniem środków porozumiewania się na odległość lub korespondencyjnie, to jest obowiązana podejmować uchwały na sesji. Przepis art. 15zzx ustawy o przeciwdziałaniu COVID może być interpretowany jako *lex specialis* wobec przepisów *usp*, jednakże nie może prowadzić do wniosku, że w trakcie sesji korespondencyjnej nie obowiązują reguły wynikające z ustawy o samorządzie powiatu, w szczególności głosowania nad uchwałami jedynie na sesji rady.

3. Ustawa z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 422)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 886/20 Sąd stwierdził, że w rozpoznawanej sprawie organy wyszły poza kompetencje przyznane im w art. 45 ust. 1 ustawy o KAS. Organy nie wezwały bowiem strony o przedłożenie danych dotyczących posiadanych przez organ informacji, lecz poprzez wezwanie organy próbowały gromadzić dowody, co jest właściwe dla postępowania jurysdykcyjnego. Prowadzenie postępowania dowodowego i gromadzenie dowodów jest dopuszczalne wyłącznie w ramach prowadzonego postępowania (podatkowego, kontroli celno-skarbowej lub administracyjnego), zgodnie z zasadami normującymi to postępowanie.

Nie jest natomiast dopuszczalna sytuacja, kiedy organ zbiera dowody jeszcze przed wszczęciem jakiegokolwiek postępowania i to pod rygorem kary pieniężnej. W praktyce taki sposób działania "poza postępowaniem", mógłby prowadzić do pozbawienia strony postępowania jej praw procesowych.

4. Ustawa z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1043)

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 821/20** Sąd, uchylając wydane w sprawie decyzje, stwierdził, że w sprawie doszło do upływu terminu przedawnienia prawa do wydania decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe w podatku od spadków i darowizn. Odnowienie niezgłoszonego do opodatkowania obowiązku podatkowego z tytułu nabycia spadku, w rozumieniu art. 6 ust. 4 u.p.s.d., nie implikuje po stronie spadkobiercy obowiązku złożenia zeznania podatkowego. W konsekwencji w sytuacji prawnej określonej w art. 6 ust. 4 u.p.s.d. nie ma zastosowania 5-letni termin przedawnienia, o którym mowa w art. 68 § 2 pkt 1 i 2 Ordynacji podatkowej, albowiem art. 6 ust. 4 u.p.s.d. nie jest przepisem, który nakładałby na podatnika ponowny obowiązek złożenia zeznania podatkowego i ujawnienia wszystkich danych niezbędnych do ustalenia wysokości zobowiązania podatkowego.

Sąd wyjaśnił, że odnowienie obowiązku podatkowego polega na tym, że powinność świadczenia pieniężnego, o której mowa w art. 4 Ordynacji podatkowej, powstaje wskutek zaistnienia innego zdarzenia, określonego w przepisach, niż zdarzenie, które wcześniej taki obowiązek kreowało. Dlatego też art. 6 ust. 4 u.p.s.d. musi być uznany za przepis zawierający regulację momentu powstania obowiązku podatkowego, a nie momentu przerwania biegu terminu przedawnienia obowiązku podatkowego powstałego wcześniej. Przepis art. 6 ust. 4 u.p.s.d. jest przepisem prawa materialnego, który określa odnowiony, ponowny moment powstania obowiązku podatkowego.

Za błędny Sąd uznał pogląd, jakoby 3-letni okres przedawnienia prawa do wydania decyzji ustalającej wysokość zobowiązania miałby mieć zastosowanie wyłącznie w przypadku złożenia zeznania, o którym mowa w art. 17a u.p.s.d., w terminie miesiąca od dnia powstania obowiązku podatkowego. Zdaniem Sądu taka wykładnia nie ma juretycznego uzasadnienia. Obowiązek złożenia takiego zeznania dotyczy wyłącznie sytuacji określonych w art. 6 ust. 1 u.p.s.d. Sąd podkreślił, że przepisy prawa nie nakładają na podatnika obowiązku złożenia zeznania w razie odnowienia obowiązku podatkowego (art. 6 ust. 4 u.p.s.d.). Obowiązek podatkowy uległ odnowieniu w związku z zarejestrowaniem aktu poświadczenia dziedziczenia, zatem organ podatkowy był uprawniony do wydania decyzji w terminie trzech lat (art. 68 § 1 Ordynacji podatkowej).

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 1042/21** spór dotyczył utraty prawa do zwolnienia z art. 4a ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 1983 r. o podatku od spadków i darowizn w przypadku niezłożenia zgłoszenia na wymaganym formularzu.

Sąd wyjaśnił, że fakt dokonania przez podatnika zgłoszenia do właściwego urzędu skarbowego o nabyciu darowizny bez użycia ustawowego druku zgłoszenia nie skutkuje automatycznie utratą prawa do zwolnienia od podatku. Formularz nie pełni roli deklaracji podatkowej, a stanowi jedynie jeden z dowodów na spełnienie warunków do zwolnienia od podatku. Dokonane zgłoszenia darowizny w innej formie niż na formularzu, nie może przesądzać o niespełnieniu warunków do uzyskania zwolnienia na podstawie art. 4a ust. 1 u.p.s.d.

Sąd wskazał, że złożenie zgłoszenia w formie faksu można uznać za dopuszczalną formę, albowiem jest to dowód w znaczeniu materialnym na spełnienie warunków do zwolnienia. Dla wywołania określonych skutków prawnych konieczne jest, aby oświadczenie zawierało podpis osoby je składającej. Sąd uznał, że kwestia niezaewidencjonowania wpływu wskazanej przez Stronę dokumentacji, w tym wypadku powinna być rozstrzygnięta na korzyść podatnika. Skoro na korzyść Skarżącego w niniejszej sprawie należało przyjąć, że do urzędu skarbowego w terminie wpłynął fax z załącznikami, to w konsekwencji należało uznać, że strona zgodnie z jej oświadczeniem przesłała również zeznanie podatkowe SD-3. W ocenie Sądu, niepodpisanie przez podatnika deklaracji należy traktować jako wypełnienie jej niezgodnie z ustalonymi wymogami, bądź jako inna oczywista omyłka. Tym samym błąd Skarżącego polegający na złożeniu deklaracji podatkowej (zamiast zgłoszenia) powinien skutkować wezwaniem go na podstawie art. 274 O.p. do podpisania deklaracji.

5. Ustawa z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (t. j. 2021 r., poz. 1128 ze zm.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 990/20 zasadniczy spór dotyczył interpretacji art. 15 ust. 2b u.p.d.p. oraz możliwości zastosowania tego przepisu do stanu faktycznego przedstawionego we wniosku o interpretację, a konkretnie tego, czy wskazane we wniosku wydatki na zapłatę odsetek od kredytu zaciągniętego na zakup udziałów w Spółce zależnej powinny być alokowane na część zaliczaną do kosztów uzyskania przychodów z zysków kapitałowych i część zaliczaną do kosztów uzyskania przychodów z innych źródeł przychodów.

Organ wywołał, że ustawa o podatku dochodowym od osób prawnych nie uzależnia kwalifikacji do źródła przychodów związanych z udziałami/akcjami od celu nabycia tych udziałów/akcji, a skoro przychody z udziałów/akcji są zaliczane do przychodów z zysków kapitałowych, to także wszystkie wydatki (bezpośrednie i pośrednie) związane z nabyciem udziałów/akcji powinny być przypisane do źródła przychodów, jakim są zyski kapitałowe. Sąd jednak wskazał, że Skarżąca we wniosku o wydanie interpretacji wskazała, że nabycie przez nią udziałów w spółce zależnej ma na celu przede wszystkim uzyskiwanie przychodów z działalności gospodarczej a w dalszej kolejności z udziału w zyskach tej spółki. Jeżeli zatem określone we wniosku koszty poniesione zostały w celu zwiększenia przychodu z działalności operacyjnej i ocena możliwości wpływu poniesienia tych kosztów na osiągnięcie tego przychodu jest realna, to istnieje związek pomiędzy tymi kosztami a źródłem przychodu innym niż zyski kapitałowe.

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 1057/20 Sąd stwierdził, że prowadzenie działalności gospodarczej, jako uporządkowany ciąg czynności i zdarzeń faktycznych, ma charakter obiektywny. Dla ustalenia zaistnienia takiej działalności, podstawowego lub przesądzającego znaczenia nie ma formalne oświadczenie danego podmiotu, że działalność gospodarczą prowadzi lub nie prowadzi. Także zamiar podatnika w zakresie określonej kwalifikacji przychodów ze sprzedaży o tyle nie ma znaczenia, że nie należy do cech, które mogłyby różnicować działalność gospodarczą w handlu nieruchomościami od sprzedaży nieruchomości w ramach zarządu majątkiem osobistym. Istotne są okoliczności obiektywne, a mianowicie dokonywanie obrotu składnikami majątkowymi w sposób zorganizowany, ciągły, we własnym imieniu, w celu osiągania zarobków z tego tytułu w sposób trwały, co świadczy o działaniu

podatnika spełniającym obiektywne kryteria uznania tego działania za działalność gospodarczą w rozumieniu art. 5a pkt 6 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych. Czynności Wnioskodawczynie miały charakter profesjonalny i zorganizowany - wymagały bowiem podejmowania szeregu zaplanowanych i przemyślanych czynności. Ponadto czynności nakierowane były na osiągnięcie określonego dochodu. Czynności te przekraczają zakres zwykłego gospodarowania własnym majątkiem. Bez znaczenia pozostaje natomiast to, czy uzyskany dochód skarżąca planuje spożytkować na własne potrzeby, czy też planuje realizowanie dalszych inwestycji. Trafna jest zatem ocena organu, że na gruncie tak opisanego stanu faktycznego, działanie skarżącej należało zakwalifikować do źródła przychodu z art. 10 ust. 1 pkt 3 u.p.d.f. czyli pozarolniczej działalności gospodarczej.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 229/21** przedmiotem skargi była interpretacja indywidualna wydana w przedmiocie podatku dochodowego od osób fizycznych. Spór dotyczył wykładni przepisu art. 21 ust. 1 pkt 11 u.p.d.f., w myśl którego wolne od podatku dochodowego są świadczenia rzeczowe i ekwiwalenty za te świadczenia, przysługujące na podstawie przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, jeżeli zasady ich przyznawania wynikają z odrębnych ustaw lub przepisów wykonawczych wydanych na podstawie tych ustaw. Z opisu stanu faktycznego wynikało, że wnioskodawca pracuje na statku ratowniczym, a jego pracodawca zgodnie z przepisami zobowiązany jest zapewnić załodze całodzienne wyżywienie, który to obowiązek wykonuje poprzez przekazanie gotówki (według stawki 42 zł dziennie dla osoby), za którą kucharz robi zakupy (dla całej załogi) i z zakupionych produktów sporządza załodze posiłki.

Sąd podzielił stanowisko organu, że omawiane zwolnienie nie ma zastosowania w sytuacji, w której pracodawca zamiast wyżywienia (nieodpłatnego świadczenia) przekazuje pracownikom ekwiwalent pieniężny w zamian za wyżywienie. Na podstawie art. 63 ust. 3 w związku z art. 100 ust. 1 pkt 3 ustawy o pracy na morzu, marynarzom wykonującym obowiązki zawodowe na statkach niekonwencyjnych pełniących stałe pogotowie ratownicze przysługuje prawo do bezpłatnego wyżywienia. Jednakże przepis ten nie daje prawa do otrzymania ekwiwalentu pieniężnego w zamian za to wyżywienie. Świadczenia pieniężne otrzymywane przez marynarza na pokrycie wyżywienia nie stanowią więc dla niego uprawnienia wynikającego wprost z przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy, w związku z czym do uzyskanego w ten sposób przychodu nie ma zastosowania zwolnienie wynikające z art. 21 ust. 1 pkt 11 u.p.d.f.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 1032/20** podatnik w terminie 3 lat od zbycia nieruchomości nabył nową nieruchomość, które to nabycie sfinansowane zostało z kredytu hipotecznego zaciągniętego po dacie zbycia poprzedniej nieruchomości. Zdaniem podatnika, przeznaczenie środków w kwocie 300.000,00 zł na nabycie nowej nieruchomości wypełniało znamiona wydatków na własne cele mieszkaniowe i zostało zrealizowane w terminie wynikającym z przepisu art. 21 ust. 1 pkt 131 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, co więcej przekraczało kwotę przychodu uzyskanego w wyniku wcześniejszego odpłatnego zbycia wcześniej posiadanej nieruchomości, a zatem uprawnia Wnioskodawcę do skorzystania ze zwolnienia podatkowego. Sąd uznał, że podatnik wydatkując uzyskaną ze sprzedaży kwotę sam decyduje o tym, na co przeznaczy uzyskany przychód. Z opisu stanu faktycznego wynika, że skarżący nie zdecydował się na przeznaczenie uzyskanego przychodu na zakup nowej nieruchomości, zakup ten bowiem, poza wkładem własnym

wynoszącym 34.000 zł, sfinansowany został z kredytu bankowego. Zakup nowego lokalu mieszkalnego w terminie trzech lat od końca roku, w którym doszło do odpłatnego zbycia, sfinansowany z kredytu hipotecznego, nie uprawnia do zwolnienia dochodu uzyskanego z odpłatnego zbycia nieruchomości na podstawie art. 21 ust. 1 pkt 131 w związku z art. 21 ust. 25 u.p.d.f.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 531/21** istota sporu sprowadzała się do udzielenia odpowiedzi na pytanie, czy podatnik, który poniósł wydatki na własny cel mieszkaniowy (nabycie nieruchomości oraz wykonanie prac budowlanych umożliwiających zamieszkanie w tejże nieruchomości) w okresie przed datą otrzymania należności za zbycie lokalu mieszkalnego dotychczas wykorzystywanego na cele mieszkaniowe ma prawo skorzystać ze zwolnienia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f.

Sąd uchylając interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej wskazał, że art. 21 ust. 1 pkt 131 u.p.d.o.f. nie wynika, by dla skorzystania ze zwolnienia musiała zaistnieć chronologia zdarzeń (najpierw odpłatne zbycie, a następnie poniesienie wydatków na własne cele mieszkaniowe). Odwołując się do uchwały siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 lutego 2020 r. (II FPS 4/19) Sąd wskazał, że instytucja ulgi mieszkaniowej w podatku dochodowym od osób fizycznych służy realizacji konstytucyjnego obowiązku prowadzenia przez państwo polityki wspierającej zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych obywateli. Wprowadzenie zatem przesłanki pierwszeństwa zawarcia umowy zbycia nieruchomości przed umową nabycia następnej nieruchomości, w znacznym stopniu utrudniłoby realizację tego celu tym podatnikom, którzy dysponują tylko jedną nieruchomością. Oznaczałoby to bowiem konieczność zbycia nieruchomości, która służy zaspokojeniu potrzeb mieszkaniowych, bez pewności, czy dojdzie do transakcji nabycia następnej nieruchomości. Zdaniem Sądu wykładnia celowościowa art. 21 ust. 1 pkt 131 w zw. z art. 21 ust. 25 u.p.d.o.f. prowadzi jednoznacznie do korzystnej dla podatników interpretacji, uzależniając prawo do ulgi od przeznaczenia środków z tytułu odpłatnego zbycia nieruchomości na własne cele mieszkaniowe, niezależnie od zachowania kolejności transakcji.

6. Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 685 ze zm.)

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 1098/20** Sąd stwierdził, że z zestawienia przepisów art. 15 ust. 1, ust. 2 i ust. 6 oraz art. 86 ust. 1 ustawy o VAT oraz art. 2 ust. 1, art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym w zw. z art. 13 ust. 1 Dyrektywy VAT wynika, że gmina także w zakresie czynności wchodzących w zakres jej zadań własnych może występować jako podatnik podatku VAT. Okoliczność wykonywania zadań własnych jest prawnie irrelevantna dla określenia tego, czy działa jako podatnik tego podatku czy też nie. Decydujące natomiast jest to, czy gmina wykonując te zadania działa w charakterze władczym, korzystając ze swoich kompetencji (w ramach imperium) oraz, czy podejmując dane czynności, działa jako uczestnik obrotu na konkurencyjnym rynku i funkcjonuje w warunkach konkurencji.

W sprawie sygn. akt **I SA/Gd 994/20** organ stwierdził, że skarżąca Spółka działa w warunkach tzw. karuzeli podatkowej, dokonując fikcyjnych dostaw towarów. Zdaniem organu wystawienie faktur mających dokumentować fikcyjne dostawy nie prowadzi do powstania obowiązku podatkowego o którym mowa

w art. 19 ustawy o VAT, niemniej jednak w związku z ich wystawieniem Spółka była zobowiązana do zapłaty podatku wykazanego w fakturach na podstawie art. 108 ust. 1 ustawy o VAT. Strona wnosząca skargę kwestionowała takie stanowisko organu.

Sąd rozpoznając skargę stwierdził, że w sytuacji gdy mamy do czynienia z transakcjami występującymi w łańcuchu dostaw dotyczących obrotu tym samym towarem w ramach tzw. "karuzeli podatkowej" brak jest podstaw do uznania, że faktury dokumentujące te transakcje, wystawione przez podmiot będący świadomym uczestnikiem karuzeli stanowią czynności podlegające opodatkowaniu, wymienione w art. 5 ust. 1 ustawy o VAT. W związku z powyższym transakcje te nie powodują powstania obowiązku podatkowego, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o VAT.

Zdaniem Sądu skarżąca Spółka nie nabyła prawa do dysponowania towarami jak właściciel, co jest warunkiem uznania dostawy towarów za mającą miejsce w rzeczywistości w rozumieniu art. 5 ust. 1 ustawy o VAT, a w konsekwencji nie mogła tego prawa przenieść dalej. Obrót towarem pomiędzy kolejnymi podmiotami działającymi w ramach tzw. "karuzeli podatkowej" miał charakter papierowy.

Sąd stanął na stanowisku, że w sytuacji, gdy podatnik bierze udział w transakcjach dokonywanych w ramach tzw. karuzeli podatkowej, w której transakcje pozbawione są celu gospodarczego, a dokonywane są wyłącznie w celu wyłudzenia podatku VAT, taki podatnik, dokonując dostawy towarów nabytych wcześniej od poprzedniego ogniwa w łańcuchu podmiotów biorących udział w tej karuzeli na rzecz kolejnego podmiotu, świadomie przyczynia się do popełnienia oszustwa podatkowego (jest jego współsprawcą). W konsekwencji taka "sprzedaż" nie jest dokonana w ramach działalności gospodarczej, a zatem nie może być uznana za dostawę w rozumieniu przepisów ustawy o VAT, tj. czynność opodatkowaną na gruncie tej ustawy. Oznacza to, że nabycie towaru w ramach karuzeli podatkowej nie powoduje powstania prawa do odliczenia podatku naliczonego z faktur mających dokumentować to nabycie, a dalsza jego odsprzedaż nie powinna być ewidencjonowana jako czynność wywołująca określone skutki na gruncie podatku od towarów i usług. W takiej sytuacji istniały podstawy do orzeczenia obowiązku zapłaty podatku wykazanego przez Spółkę w fakturach sprzedaży, w oparciu o przepis art. 108 ust. 1 ustawy o VAT.

W sprawie I SA/Gd 4/21 przedmiotem sporu było zakwestionowanie prawa skarżącej Spółce do odliczenia podatku naliczonego wynikającego z wystawionej faktury VAT. Wydający decyzję organ odwoławczy stanął na stanowisku, że wystawiona faktura dokumentowała wprowadzenie realną transakcję sprzedaży, niemniej jednak jej dokonanie stanowiło nadużycie prawa rozumiane jako zachowanie sprzeczne z celem gospodarczo-społecznym prawa do odliczenia podatku wyrażonym w art. 86 ust. 1 ustawy o VAT. Zdaniem Dyrektora przebieg zrealizowanej transakcji został ukształtowany w sposób, który służył jedynie temu, aby skarżąca Spółka osiągnęła korzystny rezultat podatkowy w postaci uzyskania zwrotu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym.

Sąd rozpoznający sprawę, odwołując się do dorobku orzecznictwa TSUE (wyrok w sprawie C-255/02 Halifax) czy też do regulacji w prawie krajowym (art. 88 ust. 3a pkt 4 lit. c ustawy o VAT w zw. z art. 58 § 2 k.c.) wskazał, że nadużycie prawa w podatku od towarów i usług należy rozumieć, jako zachowanie sprzeczne z celem gospodarczo-społecznym prawa do odliczenia podatku wyrażonym w art. 86 § 1 ustawy o VAT z uwagi na to, że mimo formalnego spełnienia przesłanki do realizacji tego prawa, ukształtowane zasadniczo zostało w celu uzyskania korzyści podatkowej, której przyznanie pozostawałoby w sprzeczności z celem tej normy.

Sąd stanął na stanowisku, że wprowadzie zawarta w sprawie umowa sprzedaży miała charakter rzeczywisty w świetle prawa cywilnego, to jednak została ona zawarta po to, aby strona osiągnęła korzystny rezultat podatkowy w postaci uzyskania prawa do obniżenia kwoty podatku należnego o kwotę podatku naliczonego. Sąd zwrócił uwagę, że w sprawie doszło do takiego nadużycia prawa, które polegało na takim skorzystaniu z uprawnienia wynikającego z art. 86 ust. 1 ustawy o VAT, aby doprowadzić do korzystnych dla skarżącej skutków podatkowych tj. do odzyskania zapłaconego podatku należnego w postaci zwrotu nadwyżki tego podatku nad podatkiem naliczonym na rachunek bankowy. Sąd wyraził pogląd, że stosowanie zasady wolności unikania opodatkowania nie może prowadzić do tolerowania takiego układania stosunków cywilnoprawnych, których zasadniczym celem jest osiągnięcie skutków podatkowych sprzecznych z celem ustawy.

W sprawie I SA/Gd 258/21 organy podatkowe ustaliły skarżącej Spółce dodatkowe zobowiązanie podatkowe w podatku od towarów i usług za wrzesień 2019 roku. Sąd rozpoznający skargę uchylił zaskarżoną decyzję Dyrektora Izby Administracji Skarbowej w zakresie, w jakim dotyczyła ustalenia dodatkowego zobowiązania podatkowego w podatku VAT w wysokości 20% kwoty zawyżenia zwrotu różnicy podatku. Sąd mając w szczególności na uwadze treść wyroku TSUE z dnia 15 kwietnia 2021 r. w sprawie C-935/19 stwierdził, że obecne brzmienie przepisu art. 112b ust. 2 ustawy o VAT, nie daje podstaw do orzekania wobec podatnika sankcji w postaci dodatkowego zobowiązania podatkowego w wysokości 20% kwoty zaniżenia tego zobowiązania, kwoty zawyżenia zwrotu różnicy podatku, zwrotu podatku naliczonego lub różnicy podatku do obniżenia podatku należnego za następne okresy rozliczeniowe. Przepis ten nie przewiduje bowiem żadnych możliwości odstąpienia od nałożenia sankcji (ewentualnie miarkowania jej wysokości) w zależności od wagi i charakteru naruszenia przez podatnika obowiązków wynikających z przepisów ustawy o VAT.

7. Ustawa z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (t. j. Dz.U. z 2019 r., poz. 1170 ze zm.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 1024/20 przedmiotem kontroli Sądu była interpretacja indywidualna dotycząca podatku od nieruchomości. Z opisu stanu faktycznego wynikało, że wnioskodawca (zakład karny) w ramach statutowej działalności wynikającej z uregulowań ustawowych oddał część powierzchni użytkowej wynoszącej 10 m² zlokalizowanej w budynku wielokondygnacyjnym w drodze umowy użyczenia podmiotowi zewnętrznemu na prowadzenie działalności handlowej - kantyny dla osadzonych. Spór dotyczył opodatkowania gruntu pod ww. budynkiem, którego część zajęta była na prowadzenie działalności gospodarczej.

Sąd podzielił stanowisko organu podatkowego, że skoro część budynku jest związana z prowadzeniem działalności gospodarczej, to również grunt, na którym posadowiony jest budynek pozostaje w posiadaniu przedsiębiorcy i podlega opodatkowaniu według stawek przewidzianych dla gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Sąd stwierdził, że zgodnie z art. 2 ust. 1 u.p.o.l. opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości podlegać mogą części budynku lub budowli, natomiast grunty podlegają opodatkowaniu w całości. Również w art. 5 u.p.o.l. przewidziane są stawki podatku od budynków lub ich części, a nie stawki podatku dla części gruntu. Zgodnie

z art. 5 ust. 1 pkt 1 lit. a u.p.o.l. przewidziana jest jedna stawka podatku od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej.

8. Konwencja z dnia 9 września 2009 r. między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Norwegii w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylania się od opodatkowania z zakresie podatków od dochodu (Dz. U. z 2010 r. Nr 134, poz. 899 ze zm.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 1104/20 spór dotyczył pojęcia „transportu międzynarodowego” w rozumieniu art. 14 ust. 3 Konwencji z dnia 9 września 2009 r. Sąd wskazał, że nie można uznać, aby statek badawczy, którego podstawowym zadaniem jest prowadzenie badań na morzu, wykonuje transport międzynarodowy. Seismograficzne statki badawcze nie przewożą towarów ani pasażerów, nie prowadzą handlu, a jedynie wykonują badania.

9. Ustawa z dnia 9 września 2000 r. o podatku od czynności cywilnoprawnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 815 ze zm.)

Sprawa sygn. akt I SA/Gd 1018/21 dotyczyła zwolnienia z art. 9 pkt 2 p.c.c. Zdaniem Sądu przedmiotem sprzedaży mogą być jedynie grunty stanowiące część gospodarstwa rolnego w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1381 ze zm.). Oczywiste jest, że spełnienie warunku „utworzenia” lub „powiększenia” gospodarstwa rolnego, dotyczy gospodarstwa rolnego nabywcy.

Sąd uznał, że zwolnienie podatkowe jest warunkowane przeniesieniem własności gruntów rolnych, stanowiących gospodarstwo rolne zbywcy – do utworzenia (założenia) gospodarstwa rolnego nabywcy lub powiększenia (zwiększenia powierzchni) gospodarstwa rolnego nabywcy. Warunek ten będzie spełniony zarówno w sytuacji, gdy w chwili nabycia gruntów, ich nabywca będzie posiadał gospodarstwo rolne – wówczas wejdą w skład posiadanego już gospodarstwa rolnego, w wyniku czego dojdzie do jego powiększenia lub nabywca nie będzie posiadał gospodarstwa rolnego, jednakże nabycie to spowoduje utworzenie gospodarstwa rolnego. Warunkiem zwolnienia jest również osiągnięcie limitów obszarowych gospodarstwa rolnego utworzonego lub powstałego w wyniku powiększenia, które powinno mieć powierzchnię nie mniejszą niż 11 ha i nie większą niż 300 ha.

Istnienie gospodarstwa rolnego (zbywcy) w chwili dokonania sprzedaży nieruchomości nie uniemożliwia utworzenia takiego gospodarstwa przez nabywcę na skutek dokonania tej czynności, a jedynie spełnia warunek sprzedaży gruntów stanowiących gospodarstwo rolne. Z powyższego przepisu nie wynika zatem, że aby móc skorzystać ze zwolnienia od podatku, nabywca nieruchomości nie może zbyć żadnej części nieruchomości, w tym innej działki niż ta, do której zastosowano zwolnienie. O takim rozumieniu przepisu art. 9 pkt 2 u.p.c.c. przesądza brak przesłanki prowadzenia nowoutworzonego lub powiększonego gospodarstwa rolnego w całości, o ile zostanie zachowana powierzchnia gruntów nie mniejsza niż 11 ha i nie większa niż 300 ha. Zgodnie z art. 9 pkt 2 u.p.c.c. prowadzenie całego utworzonego lub powiększonego o nowo nabyte grunty gospodarstwa rolnego przez nabywcę przez okres co najmniej 5 lat od dnia nabycia, nie jest wymogiem warunkującym możliwość uzyskania zwolnienia podatkowego.

10. Ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (t. jedn. Dz. U. z 2021 r., poz. 1800 ze zm.)

Sprawa sygn. akt I SA/Gd 991/20 dotyczyła rozstrzygnięcia kwestii, czy działalność polegająca na modernizacji parku maszynowego stanowi działalność badawczo-rozwojową w rozumieniu art. 18d ust. u.p.d.p.

Sąd wskazał, że modernizacji parku maszynowego nie można uznać za prace badawczo-rozwojowe w rozumieniu art. 4a pkt 26-28 u.p.d.o.p., gdyż modernizacja parku maszynowego polegająca na zakupie nowych urządzeń oraz systemu, która pozwoliła na zwiększenie mocy produkcyjnych zakładu, zwiększenie wydajności dotychczas posiadanych urządzeń, zminimalizowanie strat ponoszonych w trakcie procesu produkcyjnego, a także na oszczędność czasu, wody i energii oraz zwiększenie estetyki produktów - nie jest działalnością twórczą, podejmowaną w sposób systematyczny, mającą na celu tworzenie i projektowanie nowych, zmienionych lub ulepszonych produktów, procesów lub usług. Celem ulgi badawczo-rozwojowej jest wspieranie działalności badawczo-rozwojowej, a nie inwestycji polegających na zakupie nowych urządzeń oraz systemu, które usprawniają funkcjonowanie prowadzonej działalności.

11. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 888 ze zm.)

W sprawie sygn. akt I SA/Gd 1012/21 Sąd stwierdził, że:

1. Wspólnota mieszkaniowa powstaje z mocy prawa i na gruncie przepisów u.c.p.g. jest stroną postępowania w przedmiocie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami i adresatem decyzji.

2. Przyjęcie generalnej zasady wynikającej z art. 2 ust. 3 u.c.p.g., że mała wspólnota mieszkaniowa w przypadku budynku wielolokalowego jest stroną postępowania w przedmiocie określenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami i adresatem decyzji w tym przedmiocie nie oznacza automatycznie braku możliwości przypisania przymiotu strony w takim postępowaniu właścicielowi lokalu stanowiącego odrębną nieruchomość. Konieczne jest wykazanie, że przymiot ten posiada niezależnie od występującej w jego imieniu wspólnoty, a zatem, że posiada prawnie chroniony interes prawny. Tym samym także członek wspólnoty mieszkaniowej, jeżeli wykaże swój indywidualny, własny interes prawny, może wystąpić jako strona zainteresowana w postępowaniu administracyjnym w sprawie, w której, co do zasady, występuje wspólnota.

WYDZIAŁ II

1. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 741 ze zm.)

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 814/20 Wojewoda wniósł skargę na uchwałę Rady Gminy Choczewo z dnia 28 lutego 2020 r., nr XVIII/136/2020 w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zarzucając brak określenia minimalnej liczby miejsc do parkowania dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową oraz sposobu ich realizacji.

Sąd uznał zasadność skargi, wskazując, że skoro zaskarżony plan odnosi się do powstania układu komunikacyjnego na terenach zabudowy mieszkaniowej, usługowej, a zatem w zaskarżonej części obejmuje infrastrukturę, o jakiej mowa art. 12a ust. 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, to w tej części planu niezbędne było określenie minimalnej liczby miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową stosownie do art. 15 ust. 2 pkt 6 u.p.z.p. Sąd wyjaśnił, że przepis ten został zmieniony ustawą z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2013 r., poz. 1446), którą to ustawą jednocześnie znowelizowano m.in. art. 8 ustawy - Prawo o ruchu drogowym określający przesłanki i procedurę wydawania kart parkingowych osobom niepełnosprawnym oraz dodano art. 12a w ustawie o drogach publicznych. Wskazana ustawa nowelizująca wprowadziła obowiązek określenia w planie dodatkowo miejsc przeznaczonych na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową. Zdaniem Sądu, z wykładni językowej art. 15 ust. 2 pkt 6 u.p.z.p. wynika, że skoro organ planistyczny ma obowiązek określić minimalną liczbę miejsc do parkowania, w tym miejsca parkingowe dla pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową, to konieczne jest określenie w planie minimalnej liczby tych miejsc (podanie wskaźników pozwalających na jej ustalenie).

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 921/20 w przedmiocie ustalenia warunków zabudowy dla inwestycji obejmującej budowę 10 domów jednorodzinnych, parterowych z poddaszem użytkowym w skarżący zgłosił zarzut braku zgody gminy na korzystanie przez inwestora z należącej do niej drogi wewnętrznej na potrzeby obsługi komunikacyjnej planowanej zabudowy mieszkaniowej.

Sąd, oddalając skargę, wskazał, że na etapie ustalania warunków zabudowy nie ma konieczności weryfikowania tytułu prawnego do korzystania przez inwestora z drogi należącej do gminy, czy też domagania się szczegółowego wskazania, w jaki sposób nastąpi skomunikowanie terenu inwestycji z drogą publiczną, czy też czy parametry techniczne tej drogi pozwolą na komunikację terenu inwestycji z drogą publiczną. Na tym etapie, zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 2 u.p.z.p., wystarczy ustalenie, że teren inwestycji ma dostęp do drogi publicznej. W kwestionowanej decyzji ustalono zaś dostęp do publicznej drogi powiatowej za pośrednictwem projektowanego zjazdu lub projektowanych zjazdów z drogi wewnętrznej, na zasadach ustalonych przez zarządcę drogi wewnętrznej i publicznej drogi powiatowej.

2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (t. j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 ze zm.)

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 275/21 Sąd oddalił skargę na wydane na podstawie art. 48 ust. 2 i 3 Pr. bud. postanowienie wstrzymujące prowadzenie robót budowlanych.

Sąd potwierdził, że wykonane przez skarżącego roboty budowlane należało zakwalifikować jako rozbudowę, której wykonanie wymagało uzyskania pozwolenia na budowę, gdyż doszło do zmiany charakterystycznych parametrów istniejącego budynku, takich jak jego kubatura i powierzchnia. Wykonana przez skarżącego dobudowa nie stanowi ganek. Ganek jest elementem ochronnym budynku, który może występować jako przybudówka z zewnętrznymi schodami przed wejściem do budynku, nakryta daszkiem podpartym słupkami, otwarta lub zamknięta ścianami z oknami, lub otwarty korytarz na zewnątrz budynku łączący jego pomieszczenia. Definicja

ta nie przewiduje, aby ganek posiadał np. aneks kuchenny. W ocenie Sądu, brak jest podstaw do uznania za ganek obiektu budowlanego, który wykracza poza funkcję ochronną wejścia do budynku.

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 413/21** Sąd uchylił decyzję Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Budowlanego, który uchylił decyzję Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego nakazującą rozbiórkę ogrodzenia działki należącej do Wspólnoty Mieszkaniowej i orzekł o braku podstaw do nałożenia obowiązku rozbiórki.

Uzasadniając wydane rozstrzygnięcie Sąd wskazał, że wydana na podstawie art.37a ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2021 r., poz. 741), uchwała ustalająca zasady i warunki sytuowania m.in. ogrodzeń, ich gabaryty, standardy jakościowe oraz rodzaje materiałów budowlanych, z jakich mogą być wykonane jest aktem prawa miejscowego, który powinien być uwzględniony w postępowaniu naprawczym prowadzonym przez organy nadzoru budowlanego na podstawie art. 51 Pr. bud. Analiza przepisów ustawy z dnia 24 kwietnia 2015 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem narzędzi ochrony krajobrazu (Dz.U. z 2015 r., poz. 774), która z dniem 11 września 2015 r., wprowadziła do u.p.z.p. przepisy art. 37a-37e, prowadzi do wniosku, że zamiarem ustawodawcy było wyeliminowanie materii objętej uchwałą wydawaną na podstawie nowej normy kompetencyjnej zawartej w art. 37a u.p.z.p. z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Co do zasady, rada gminy nie utraciła zatem kompetencji do określania zasad i warunków sytuowania obiektów małej architektury oraz ogrodzeń jednakże, według nowej regulacji, winna to uczynić w odrębnej niż plan miejscowy uchwale stanowiącej akt prawa miejscowego.

W uchwale tej można ustalić zakaz sytuowania ogrodzeń oraz tablic reklamowych i urządzeń reklamowych, z wyłączeniem szyldów, przy czym w zakresie dotyczącym ogrodzeń, uchwała nie ma zastosowania do ogrodzeń autostrad i dróg ekspresowych oraz ogrodzeń linii kolejowych. Uchwała krajobrazowa może wskazywać obszary oraz rodzaje ogrodzeń, dla których następuje zwolnienie z obowiązku dostosowania ogrodzeń istniejących w dniu jej wejścia w życie do zakazów, zasad lub warunków określonych w uchwale.

Weryfikacja zgodności zrealizowanego ogrodzenia z przepisami uchwały krajobrazowej, niezbędna w procesie stosowania art. 51 Prawa budowlanego, wymagała zatem w pierwszej kolejności ustalenia przepisów uchwały krajobrazowej regulujących wymogi w zakresie ogrodzeń, czego w niniejszej sprawie nie dokonano prawidłowo.

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 397/20** Sąd kontrolował legalność decyzji o rozbiórce obiektu budowlanego, wykonanego po dokonaniu zgłoszenia organowi administracji architektoniczno-budowlanej, jednakże w innej lokalizacji, niż wskazana w zgłoszeniu, co wywołało niezgodność zabudowy z ustaleniami obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Kwestią sporną między stronami było to jaki tryb usunięcia skutków tego naruszenia jest właściwy – czy tryb art. 49b ustawy - Prawo budowlane, jak przyjął organ, czy też tryb art. 50-51 tej ustawy, jak twierdził inwestor.

Rozpoznając sprawę Sąd wskazał, że granicę legalnego działania inwestora, który dokonał zgłoszenia wyznaczają uregulowania uzasadniające wniesienie sprzeciwu, określone w art. 30 ust. 6 i 7 Prawa budowlanego i tylko w takim też kontekście można ewentualnie rozważać kategorię "odstępstw" od zgłoszenia.

Odstąpienie od treści zgłoszenia w zakresie nieprzekraczającym tych granic można rozważać w kontekście odstąpienia "nieistotnego" od treści zgłoszenia – w tym sensie, że nie kwalifikującego się do oceny jako realizacja obiektu budowlanego "bez wymagane zgłoszenia" lub "pomimo wniesienia sprzeciwu". Jeżeli więc wykonane zostaną roboty, które spotkałyby się ze zgłoszeniem sprzeciwu ze względu na sprzeczność z prawem miejscowym, w takiej sytuacji mamy do czynienia z prostą analogią do wynikającej z art. 49b Prawa budowlanego sytuacji realizacji budowy pomimo wniesienia sprzeciwu przez organ administracji architektoniczno-budowlanej, co uzasadnia prawidłowość trybu legalizacyjnego zastosowanego w niniejszej sprawie przez orzekające organy. W przypadku ustalenia przez organ, że wprawdzie dokonano zgłoszenia, ale finalnie wybudowano obiekt w taki sposób, który wiązałby się z wniesieniem sprzeciwu przez uprawniony organ - zastosowanie znajdzie tryb z art. 49b Prawa budowlanego.

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 868/20** Sąd, po rozpoznaniu skargi inwestora, uchylił decyzję o odmowie zatwierdzenia projektu budowlanego i udzielenia pozwolenia na budowę. Organ I instancji uznał, że złożony przez inwestora projekt jest niekompletny, albowiem inwestor nie dostarczył zapewnienia dostawy wody od gestora sieci a także nie przedstawił w projekcie budowlanym innego sposobu zaopatrzenia w wodę. Organ II instancji odmówił inwestorowi udzielenia pozwolenia na budowę dla wnioskowanej inwestycji, wskazując, że nie ma możliwości podłączenia nieruchomości do sieci wodociągowej, inwestor nie zamierza realizować indywidualnego ujęcia wody a opis techniczny nie określa sposobu powiązania instalacji obiektu budowlanego z sieciami zewnętrznymi.

Uzasadniając wydany wyrok Sąd wyjaśnił, że wyjątkiem od zasady, że pozwolenie na budowę dotyczy całego zamierzenia budowlanego przewidzianym w przepisie art. 33 ust. 1 Pr. bud. jest sposób realizacji przyłączy, regulowany przepisem art. 29a Pr. bud. Przyłącze wodociągowe nie musi być objęte wnioskiem o pozwolenie na budowę obiektu głównego i może zostać wykonane odrębnie na podstawie zgłoszenia. W sytuacji, gdy inwestor zamierza projekt przyłącza wodociągowego objąć oddzielną procedurą nie ma obowiązku spełniania wymogu określonego w § 15 ust. 2 pkt 11 rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz.U. z 2020 r., poz. 1609). Sąd wskazał, że ustawa – Prawo budowlane, w brzmieniu obowiązującym na dzień orzekania, nie zawiera przepisu, który wymagałby od inwestora dołączenia do wniosku o zatwierdzenie projektu budowlanego, czy też do samego projektu budowlanego zapewnienia dostawy wody od gestora sieci albo do przedstawienia w projekcie budowlanym innego sposobu zaopatrzenia w wodę. Spełnienie przez projektowaną inwestycję wymagań określonych w powołanym rozporządzeniu obecnie weryfikowane jest zaś na etapie oddawania obiektu budowlanego do użytkowania. Nie ma zatem potrzeby, aby na etapie uzyskiwania pozwolenia na budowę organ administracji architektoniczno-budowlanej weryfikował możliwość przyłączenia do sieci, leży to bowiem w interesie inwestora. Uzyskiwanie warunków przyłączenia do sieci jest czynnością spoza sfery prawa administracyjnego odbywającą się między inwestorem a gestorem sieci.

3. Ustawa z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1818)

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 286/21 Sąd uchylił decyzję w przedmiocie odmowy przyznania skarżącej uprawnienia do świadczenia określonego w ustawie z dnia 31 maja 1996 r. o osobach deportowanych do pracy przymusowej oraz osadzonych w obozach pracy przez III Rzeszę i Związek Socjalistycznych Republik Radzieckich, wskazując, że dla przyznania przedmiotowego świadczenia konieczne jest ustalenie, że w konkretnym przypadku miała miejsce deportacja oraz że strona świadczyła pracę pod przymusem na rzecz okupanta, przy czym deportacja musiała łączyć się z przymusowym wywiezieniem, wyrwaniem i odizolowaniem od dotychczasowego środowiska, a następnie życiem w otoczeniu wrogości i wyobcowania, natomiast sam fakt odległości wywiezienia nie został poddany reglamentacji prawnej. Sąd wskazał, że kwestia odległości miejsca, do którego deportowano (wywieziono) wnioskodawcę od miejsca jego stałego zamieszkania jest jedynie jednym z czynników wskazujących na zastrzony charakter represji i podlega ocenie organu przy uwzględnieniu wszystkich innych okoliczności sprawy.

4. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2040)

W sprawie o sygn. akt II SA/Gd 113/21, Sąd oddalił skargę na decyzję o ustaleniu na rzecz skarżącej Spółki opłaty za przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności nieruchomości gruntowej zabudowanej na cele mieszkaniowe, płatnej przez 99 lat.

Opłata roczna dla właścicieli gruntów będących przedsiębiorcami, o której mowa w art. 7 ustawy o przekształceniu prawa użytkowania wieczystego gruntów zabudowanych na cele mieszkaniowe w prawo własności tych gruntów ustalana jest, co do zasady, na czas 99 lat w odniesieniu do nieruchomości wykorzystywanych do prowadzenia działalności gospodarczej. Całość działania skarżącej Spółki nastawiona jest bowiem na zysk, wszystkie składniki jej majątku przynoszą (albo co najmniej mogą przynieść) zysk. Grunt wraz z przynależnym do niego lokalem stanowi składnik majątku Spółki. Okoliczność, że nie przynosi tego zysku a Spółka ponosi jedynie koszty posiadania nieruchomości nie mogą doprowadzić do przyjęcia, że ten składnik majątku skarżącej nie jest funkcjonalnie powiązany z prowadzoną działalnością zarobkową przez Spółkę.

5. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2176)

W sprawie o sygn. akt II SAB/Gd 2/21 skarżący zwalczał beczynność Rektora Uniwersytetu polegającą na nieudostępnieniu jako informacji publicznej treści doktoratu pracownika uniwersytetu. Przepis art. 188 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. z 2021 r., poz. 478). przewiduje wprost udostępnianie rozpraw doktorskich w BIP. Jednakże, przepis ten nie miał zastosowania w sprawie, ponieważ przewód doktorski, w ramach którego została przedłożona i obroniona praca doktorska stanowiąca przedmiot wniosku,

był prowadzony na podstawie przepisów poprzednio obowiązującej ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym.

Sąd oddalił tę skargę, wskazując, że zakwalifikowanie rozprawy doktorskiej do informacji publicznej nie oznacza automatycznie zasadności wniosku o udostępnienie informacji. Rozprawa doktorska stanowi utwór naukowy w świetle art. 1 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz.U. z 2019 r., poz. 1231 ze zm.), podlegający ochronie jak każdy utwór. W ocenie Sądu, podmioty prowadzące postępowanie w sprawie o nadanie stopnia naukowego oraz inne podmioty zobowiązane do udostępnienia informacji publicznej mogą udostępniać rozprawy doktorskie w ramach realizacji obowiązku ustawowego wynikającego z u.d.i.p., ale w formach mieszczących się w zakresie zgodnym z prawem autorskim. O ile zobowiązany do udostępnienia informacji publicznej nie posiada odpowiednich majątkowych praw autorskich lub też nie uzyskał licencji pozwalającej na udostępnienie utworu w określony sposób, udostępnienie rozprawy doktorskiej odbywa się w ramach dozwolonego użytku wynikającego z art. 28 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 87/21** Sąd, po rozpoznaniu skargi Stowarzyszenia, uchylił decyzję Rektora Uniwersytetu o odmowie udostępnienia informacji publicznej. Kontrolowana przez Sąd decyzja wydana została przez Rektora Uniwersytetu po rozpoznaniu wniosku Stowarzyszenia o podanie, w trybie u.d.i.p., informacji na temat postępowań o naruszenie praw autorskich, które były prowadzone wobec pracowników naukowych Uniwersytetu, tj. postępowań w sprawach odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Uzasadniając wydane rozstrzygnięcie, Sąd wskazał, że informacjom związanym z publicznoprawną sferą postępowania dyscyplinarnego należy przypisać walor informacji publicznej. Wykonywana funkcja publiczna wymaga ochrony godności danego zawodu lub służby oraz zachowania niezbędnego zaufania społecznego. Jednym ze sposobów osiągnięcia tych zamierzeń jest dyscyplinowanie i kontrola osób wykonujących funkcje publiczne oraz określenie wymagań w zakresie standardów zawodowych i etycznych. Informacje dotyczące postępowania dyscyplinarnego pracowników naukowych (akademickich) mieszczą się zatem w pojęciu "sprawy publicznej" w rozumieniu art. 1 ust. 1 u.d.i.p., pozostają bowiem w ścisłym związku z realizacją zadań publicznych.

Sąd wskazał także, że jeśli czynności wstępne i wyjaśniające podjęte przez rzecznika nie wchodzą w zakres postępowania dyscyplinarnego, to materiał zgromadzony w związku z ich przebiegiem, w tym wyjaśnienia osoby, której czynu dotyczy postępowanie, gdy finalnie nie doszło jednak do wszczęcia procedury dyscyplinarnej, mają charakter materiałów roboczych i nie są informacją publiczną. Z tego powodu informacje z fazy wstępnej i wyjaśniającej postępowań w sprawach dyscyplinarnych, które nie zakończyły się wszczęciem postępowania dyscyplinarnego nie podlegają udostępnieniu. W takiej sytuacji prawidłowym sposobem rozpoznania wniosku w części odnoszącej się do informacji pochodzących z tych etapów postępowania powinno być pisemne poinformowanie wnioskodawcy o tym, że nie ma ona charakteru informacji publicznej w tym zakresie.

Jednocześnie Sąd stanął na stanowisku, że z uwagi na to, że Rektor nie posiada informacji odnoszących się do pracowników naukowych, w stosunku do których w latach 2015 – 2019 wszczęto postępowania dyscyplinarne, ukarano karami dyscyplinarnymi, co do których nastąpiło już zatarcie skazania bądź karę uznano już za niebyłą, powinien pisemnie poinformować wnioskodawcę o tym fakcie,

a nie wydawać decyzję o odmowie udostępnienia informacji publicznej. Sąd podkreślił przy tym, że w związku z zatarciem skazania i uznaniem kary upomnienia za niebyłą Rektor zobligowany był do usunięcia z akt osobowych nauczycieli akademickich informacji o karze oraz zniszczenia dokumentacji postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego.

6. Ustawa z dnia 5 lipca 2018 r. o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji towarzyszących (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1538)

W sprawie o sygn. akt **II SAB/Gd 124/20** skarżąca zarzuciła bezczynność Rady Miasta polegającą na niepodjęciu uchwały dotyczącej ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy o ułatwieniach w przygotowaniu i realizacji inwestycji mieszkaniowych oraz inwestycji.

Sąd zobowiązał Radę Miasta do podjęcia uchwały o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej lub odmowie ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej i inwestycji towarzyszącej, wskazując, że uchwała o ustaleniu lokalizacji inwestycji mieszkaniowej zgodnie z przepisami specustawy mieszkaniowej i decyzja o warunkach zabudowy wydawana w trybie i na zasadach określonych w u.p.z.p., są dwoma alternatywnymi, odrębnymi jakościowo, ale niekonkurencyjnymi, aktami administracyjnymi określającymi, z punktu widzenia wymagań ładu przestrzennego, architektury i urbanistyki, zasady i warunki lokalizacji danej inwestycji na określonym terenie. O każdy z nich inwestor może ubiegać się niezależnie i uzyskanie jednego z nich nie odbiera mu uprawnienia do ubiegania się o drugi.

Sąd wskazał także, że z przepisu art. 7 ust. 4 specustawy mieszkaniowej wynika obowiązek podjęcia przez radę gminy uchwały kończącej procedurę rozpoznawania wniosku inwestora o ustalenie lokalizacji inwestycji mieszkaniowej. Wszczęta przez inwestora procedura musi zakończyć się aktem stosowania prawa administracyjnego. Podjęcie uchwały należy do wyłącznej kompetencji rady gminy (art. 7 ust. 4 specustawy), czego organ ten dokonuje samodzielnie. Obowiązkiem rady jest przeprowadzenie oceny zasadności ustalenia lokalizacji inwestycji mieszkaniowej w oparciu o kryteria ustawowe. Kryteria te mają ogólny charakter, a ich zastosowanie ma zasadniczo charakter uznaniowy. Tak sformułowany przepis pozwala radzie gminy odmówić zgody na lokalizację inwestycji w trybie specustawy również wówczas, gdy wniosek jest prawidłowy pod względem formalnym oraz spełnione zostały pozostałe wymagane specustawą warunki.

7. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1899 ze zm.)

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 313/21** ze skargi na postanowienie pozytywnie opiniujące projekt podziału nieruchomości Sąd stanął na stanowisku, że skoro postępowanie w sprawie podziału działki zostało wszczęte z inicjatywy Wójta Gminy, a więc z urzędu, to zaopiniowanie w nim przez ten organ zgodności projektowanego podziału z planem zagospodarowania przestrzennego było zbędne.

Sąd wyjaśnił przy tym, że z uwagi na cel uzyskiwania opinii co do zgodności projektu podziału z prawem miejscowym a także zakładając racjonalność czynności procesowych podejmowanych przez organy administracji oraz zasadę szybkości prowadzonego przez nie postępowania należy uznać, że pominięcie etapu

opiniowania wstępnego projektu podziału w sytuacji prowadzenia postępowania z urzędu jest działaniem prawidłowym w świetle regulacji art. 93 ust. 4 i 5 u.g.n.

W sprawach o sygn. akt **II SA/Gd 398/21, II SA/Gd 399/21 i II SA/Gd 400/21** Sąd oddalił skargi na decyzje o odmowie zwrotu nieruchomości sprzedanych Skarbowi Państwa w trybie art. 6 ustawy z dnia 12 marca 1958 r. o zasadach i trybie wywłaszczenia nieruchomości (Dz. U. z 1974 r., nr 10, poz. 64), następnie przekazanych w użytkowanie wieczyste na rzecz przedsiębiorstwa państwowego, utworzonego przez Skarb Państwa.

Sąd podzielił stanowisko orzekających organów, że w sprawach zaistniała sytuacja, o której mowa w art. 229 u.g.n. Przepis ten stanowi, że prawo użytkowania wieczystego ma być ustanowione na rzecz osoby trzeciej, tj. podmiotu innego niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego. Istotnie, przedsiębiorstwa państwowe nie mogły nabywać we własnym imieniu i na swoją rzecz własności nieruchomości, z uwagi na obowiązującą do dnia 1 lutego 1989 r. zasadę jednolitej własności państwowej, którą wyrażał art. 128 K.c. Przepis art. 128 K.c. został zmieniony ustawą z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, która weszła w życie 1 lutego 1989 r. (Dz.U. nr 3, poz. 11), z tym że osoby prawne nie stały się właścicielami zarządzanego przez nie mienia państwowego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11 października 1990 r., III AZP 13/90, publ. Lex nr 685909). Dopiero bowiem uregulowanie art. 2 ustawy z dnia 29 września 1990 r. o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości (Dz. U. Nr 79, poz. 464) przesądziło jednoznacznie, że z dniem 5 grudnia 1990 r. państwowe osoby prawne uzyskały prawo użytkowania wieczystego gruntów będących w ich dotychczasowym zarządzie oraz własność budynków i urządzeń wzniesionych na tych gruntach. Okoliczności te przesądzają o odrębności przedsiębiorstwa państwowego od Skarbu Państwa od dnia 5 grudnia 1990 r. Wreszcie, co najistotniejsze, art. 3 przywołanej wyżej ustawy z dnia 29 września 1990 r. przesądził, że nieruchomości nabyte przez państwowe osoby prawne po dniu wejścia w życie ustawy z dnia 31 stycznia 1989 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny stanowią od chwili nabycia własność tych osób. Stąd też nie ulega wątpliwości, że od dnia 5 grudnia 1990 r. państwowe osoby prawne nabywały nieruchomości wyłącznie na swoją rzecz. Wobec tego, w stanie faktycznym niniejszej sprawy, nie można utożsamiać przedsiębiorstwa państwowego ze Skarbem Państwa. Tym samym, brak jest podstaw do uznania, aby ustanowienie prawa użytkowania wieczystego na rzecz przedsiębiorstwa państwowego stanowiło jedynie pozorną zmianę stanu prawnego, która zaszła w obrębie jednego podmiotu, tj. Skarbu Państwa.

W sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 907/20** Sąd rozważał kwestię dotyczącą możliwości ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości w drodze decyzji administracyjnej, w sytuacji gdy plan miejscowy jedynie w przepisach ogólnych przewiduje lokalizację inwestycji celu publicznego na obszarze jego obowiązywania, jednakże lokalizacja ta nie została doprecyzowana ani w sposób dokładny, ani przybliżony.

Sąd stanął na stanowisku, że wymóg zachowania zgodności ograniczenia wynikającego z decyzji o zajęciu nieruchomości z planem miejscowym lub z decyzją o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, o którym mowa w art. 124 ust. 1 u.g.n., odnosi się przede wszystkim do obszaru nieruchomości, który objęty został przeznaczeniem pod budowę publicznych urządzeń infrastruktury technicznej lub na którym ustalona została lokalizacja tego typu inwestycji. Tylko bowiem wobec

takiej części obszaru nieruchomości może być wydana decyzja o zezwoleniu na jej zajęcie, który to obszar jest niezbędny dla posadowienia na nim tych urządzeń oraz wykonania związanych z tym posadowieniem robót budowlanych. W konsekwencji, aby plan miejscowy stwarzał podstawę do zastosowania tej szczególnej formy wyłączenia, musi on dopuszczać realizację celu publicznego i określać jej lokalizację. Ogólne postanowienia miejscowego planu o inwestycji celu publicznego nie są więc wystarczające dla możliwości rozstrzygnięcia o ograniczeniu korzystania z prywatnej nieruchomości.

Po rozpoznaniu skargi wniesionej w sprawie o sygn. akt **II SA/Gd 826/20** Sąd uchylił zarówno decyzję organu I, jak i II instancji, mocą których ustalono na rzecz skarżącej opłatę adiacencką z tytułu wzrostu wartości nieruchomości w wyniku ich podziału.

Sąd uznał, że operat szacunkowy zawiera błędy wykluczające wiarygodność dowodu wzrostu wartości przedmiotowej nieruchomości na skutek dokonanego podziału. Nieruchomość przeznaczona pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną czy też jednorodzinną z dopuszczeniem usług nie stanowi bowiem nieruchomości podobnej do nieruchomości przeznaczonej pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. Inne jest przeznaczenie tych nieruchomości a zgodnie z art. 4 pkt 16 u.g.n. tożsame przeznaczenie nieruchomości jest jedną z podstawowych cech nieruchomości podobnych. Ustalając wzrost wartości nieruchomości dla określenia przedmiotowej opłaty adiacenckiej rzeczoznawca powinien poszukiwać na rynku transakcyjnym nieruchomości podobnych dla wycenianej nieruchomości przed jej podziałem oraz po dokonaniu podziału. Niewłaściwe było przyjęcie jednego zbioru transakcji dla dokonania wyceny zarówno przed, jak i po podziale, skoro powierzchnia działki stanowi istotny element, który uwzględnia się przy wycenie.

WYDZIAŁ III

1. Ustawa z dnia 8 maja 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372 ze zm.)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie sygn. akt **III SA/Gd 829/20** była uchwała Rady Gminy w przedmiocie nieudzielenia wotum zaufania wójtowi gminy.

Sąd skargę oddalił, wyjaśniając że zgodnie z art. 28aa ust. 9 ustawy o samorządzie gminnym po zakończeniu debaty nad raportem o stanie gminy rada gminy przeprowadza głosowanie nad udzieleniem wójtowi (burmistrzowi, prezydentowi miasta) wotum zaufania. Uchwałę o udzieleniu wójtowi wotum zaufania rada gminy podejmuje bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady gminy. Niepodjęcie uchwały o udzieleniu wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wotum zaufania. Jak stanowi art. 28aa ust. 10 u.s.g. w przypadku nieudzielenia wójtowi wotum zaufania w dwóch kolejnych latach rada gminy może podjąć uchwałę o przeprowadzeniu referendum w sprawie odwołania wójta.

Sąd wskazał, że ustawodawca w art. 28aa ust. 9 u.s.g. przyjął specyficzną konstrukcję, w świetle której niepodjęcie jednej uchwały jest równoznaczne z podjęciem innej. W związku z tym należy uznać, że procedowanie nad pierwszą z uchwał wyczerpuje w istocie procedurę dla drugiej. W realiach sprawy nie ma wątpliwości, że Rada Gminy na sesji w dniu 24 czerwca 2020 r. nie podjęła

uchwały o udzieleniu Wójtowi Gminy wotum zaufania, co, jak wynika wprost z zacytowanego tu przepisu, jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania. Tym samym nie zachodziła w tym przypadku konieczność odrębnego procedowania nad uchwałą o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania łącznie z jej odrębnym głosowaniem, gdyż takie postępowanie byłoby istotnym naruszeniem prawa, to jest art. 28aa ust. 9 u.s.g., który stanowi o tym, że niepodjęcie uchwały o udzieleniu wójtowi wotum zaufania jest równoznaczne z podjęciem uchwały o nieudzieleniu wójtowi wotum zaufania. W pełni procedowana, łącznie z raportem o stanie gminy, ma być uchwała w przedmiocie udzielenia wójtowi wotum zaufania. Sąd podkreślił, że zgodnie z art. 28aa ust. 4 u.s.g. rada gminy rozpatruje raport podczas sesji, na której podejmowana jest uchwała rady gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium wójtowi. Raport rozpatrywany jest w pierwszej kolejności. Nad przedstawionym raportem o stanie gminy przeprowadza się debatę, zgodnie zaś z ust. 5 u.s.g. w debacie nad raportem o stanie gminy radni zabierają głos bez ograniczeń czasowych.

2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 920 ze zm.)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie sygn. akt III SA/Gd 337/21 była uchwała rady powiatu wprowadzająca zmianę w uchwale w sprawie ustalenia składów osobowych stałych komisji rady powiatu.

Sąd przyjął, że uchwała rady powiatu, dotycząca powołania lub odwołania określonej osoby ze składu organu powiatu nie może być wyłączona z trybu zaskarżenia przewidzianego w art. 87 ust. 1 u.s.p. Zakresem uchwał podlegających zaskarżeniu w trybie art. 87 ust. 1 u.s.p. objęte są również uchwały o charakterze indywidualnym. Z tych względów Sąd uznał, że uchwała dotycząca ustalenia składu Komisji Edukacji, Kultury, Sportu i Turystyki jest uchwałą z zakresu administracji publicznej, podlegającą kognicji sądu administracyjnego.

Sąd stwierdził, że skarżący był legitymowany do wniesienia skargi do sądu administracyjnego na tę uchwałę, o ile pozbawiała go ona członkostwa w wymienionej Komisji co narusza jego interes prawny.

Badając legalność zaskarżonej uchwały Sąd zważył, że działanie organu stanowiącego i kontrolnego powiatu jakim jest Rada, ujęte jest w sformalizowane ramy, określone statutem. Zaskarżona uchwała została podjęta jako rezultat indywidualnego głosowania nad powołaniem radnych do składu osobowego komisji rady powiatu. Głosowanie to nie było poprzedzone jednak głosowaniem nad odwołaniem dotychczasowego składu wymienionej Komisji. Jeśli przedmiotem głosowania jest powołanie do składu organu konkretnej osoby, to nie można przyjąć, że tym samym dokonywane jest odwołanie innego członka organu. Zastosowanie szczególnego trybu głosowania nad połączonymi przedmiotami (równoczesne odwołanie i powołanie członków komisji) wymagałoby ewentualnie zaakceptowania przez Radę w formie odrębnej uchwały. Bezprzedmiotowe było głosowanie nad kandydaturami radnych, którzy byli już przed podjęciem uchwały członkami komisji. Ustalony zaskarżoną uchwałą skład osobowy komisji rady powiatu nie odpowiada składowi komisji, gdyż pomija osoby skarżącego radnego i innego radnego, którzy nie zostali skutecznie odwołani ze składu komisji.

3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny (Dz. Urz. UE. L 269 z 2013 r.)

W sprawie sygn. akt **III SA/Gd 350/21** zakwestionowana została przez organy obu instancji wartość celna towaru zadeklarowana przez skarżącą w zgłoszeniu celnym.

Zaniżenie ceny o ponad 300 % w stosunku do ceny średniej, przy zachowaniu warunku, że cena transakcyjna odbiega także od najniższych cen towarów tego typu, świadczy o znacznym zaniżeniu ceny transakcyjnej. W sytuacji znacząco niższej ceny towarów w porównaniu do ceny towarów analogicznych istniały podstawy do ustalenia wartości towaru przez organ.

Organ słusznie uznał, że wymaga rozważenia zastosowanie metody wartości transakcyjnej podobnych towarów sprzedawanych w celu wywozu na obszar celny Unii i wywożonych w tym samym lub w zbliżonym czasie, co towary, dla których ustalana jest wartość celna (art. 74 ust. 2 lit. b) UKC).

Przy ustalaniu wartości celnej metodą towarów podobnych organ dokonał przeglądu bazy danych za pośrednictwem Systemu Obsługi Operacji Przywozowych AIS/IMPORT kierując się takimi kryteriami, jak: rodzaj towaru (obuwie damskie o podeszwach i cholewkach z tworzyw sztucznych), klasyfikacja taryfowa wyłącznie do tego samego kodu CN (6402 99 98 00), co towary których wartość miała być określona, skład surowcowy na podstawie opisu towarów zawarty w polu 31 zgłoszeń celnych, ten sam kierunek handlu, zbliżony przedział czasowy przywozu. Z uwagi na brak jednoznacznej informacji odnośnie tego, kto jest producentem sprowadzonych przez stronę towarów, do ustalenia ich wartości organ poszukiwał materiału porównawczego dotyczącego towarów wytworzonych (eksportowanych) przez inną osobę.

Istota sporu w sprawie sygn. akt **III SA/Gd 258/21** sprowadzała się do kwestii odpowiedzialności za dług celny w sytuacji, w której przedstawiciel bezpośredni działając w imieniu i na rzecz importera, dokonał zgłoszenia celnego towaru do procedury dopuszczenia do obrotu.

Sąd stwierdził, że co do zasady przedstawiciel bezpośredni nie odpowiada za dług celny podmiotu, w imieniu i na rzecz którego działa, jednakże z art. 77 ust. 3 zdanie trzecie UKC wynika zatem, że każdy, kto odpowiada za podanie, na skutek co najmniej braku należytej staranności, nieprawidłowych danych w zgłoszeniu celnym jest także dłużnikiem. Przywołany przepis określa szczegółowo krąg dłużników celnych. W świetle tej regulacji również przedstawiciel bezpośredni może być uznany za dłużnika celnego.

W realiach niniejszej sprawy, doszło nie tylko do samodzielnego dostarczenia (wygenerowania) kodu A00PL w polu 44 zgłoszenia celnego, mimo posiadania dokumentów, poddających pod wątpliwość brak powiązania, ale również do wpisania wartości celnej towaru podanej przez importera w sytuacji istnienia uzasadnionych wątpliwości odnośnie tej wartości, co pozwala na postawienie zarzutu braku zachowania należytej staranności oraz na uznanie strony skarżącej za osobę trzecią, o której mowa w art. 77 ust. 3 UKC. W konsekwencji dokonanych rozważań, w ocenie Sądu, zasadne jest stanowisko organów, że stroną skarżącą- przedstawiciela bezpośredniego należy uznać, obok importera, za dłużnika solidarnego.

4. Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1882 ze zm.)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie sygn. akt III SA/Gd 238/21 była decyzja odmawiająca skarżącemu wypłaty wyrównania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, którego wysokość ustalana jest na podstawie art. 115a ustawy o Policji.

Zdaniem organu administracji publicznej żądanie skarżącego, oparte na wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. (sygn. akt K 7/15), zgodnie z którym art. 115a ustawy o Policji w zakresie, w jakim ustala wysokość ekwiwalentu pieniężnego za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego w wymiarze 1/30 części miesięcznego uposażenia, jest niezgodny z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji RP, jest bezzasadne albowiem treść uzasadnienia wydanego wyroku nie może stanowić podstawy roszczenia o wypłatę wyrównania ekwiwalentu.

Sąd rozpoznając skargę stwierdził, że rozważenia wymagało, czy możliwe było zadośćuczynienie uprawnieniu policjanta zwolnionemu ze służby przed dniem 6 listopada 2018 r. (a który wniosek o wyrównanie ekwiwalentu złożył po dniu 6 listopada 2018 r.), do uzyskania ekwiwalentu w wysokości odpowiadającej regulacjom konstytucyjnym.

W art. 9 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 14 sierpnia 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach dotyczących wsparcia służb mundurowych nadzorowanych przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych, o zmianie ustawy o Służbie Więziennej oraz niektórych innych ustaw, ustawodawca nakazał przyjąć zasady wynikające z przepisów ustawy o Policji w brzmieniu obowiązującym przed dniem 6 listopada 2018 r. (zawierające wskaźnik 1/30 części miesięcznego uposażenia), a tym samym te, które zostały zakwestionowane wprost w wyroku Trybunału z dnia 30 października 2018 r. jako niezgodne z art. 66 ust. 2 w związku z art. 31 ust. 3 zdanie drugie Konstytucji RP. Przyjęcie takiej regulacji stoi w sprzeczności ze stanowiskiem wyrażonym przez Trybunał Konstytucyjny, który wskazał wprost, że ekwiwalent będący substytutem urlopu powinien odpowiadać wartości tego świadczenia w naturze.

W ocenie Sądu, już od dnia 6 listopada 2018 r. organy Policji miały obowiązek uzupełnienia derogowanej treści art. 115a ustawy o Policji przez przyjęcie wykładni ustalonej przez Trybunał w wyroku z dnia 30 października 2018 r. (sygn. akt K 7/15), a więc zrekonstruowania normy wyrażającej treść, że ekwiwalent pieniężny za 1 dzień niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego lub dodatkowego oraz za każde rozpoczęte 8 godzin niewykorzystanego czasu wolnego przysługującego na podstawie art. 33 ust. 3 ustala się w wysokości przysługującego zwalnianemu ze służby policjantowi w danym okresie wynagrodzenia za jeden dzień roboczy. Sąd podkreślił, że ustawodawca nie był uprawniony do wprowadzenia regulacji intertemporalnej ograniczającej zakres czasowy skutku derogacyjnego wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 30 października 2018 r. (sygn. akt K 7/15) przez powiązanie go jedynie z przypadającym od dnia wejścia w życie tego wyroku (od dnia 6 listopada 2018 r.) okresem, za który przysługuje policjantowi ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy lub dodatkowy.

5. Ustawa z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 478 ze zm.)

W sprawie sygn. akt III SA/Gd 197/21 Sąd oddalił skargę na decyzję o odmowie przyznania stypendium rektora, opartą o ustalenia organu, że komisja stypendialna nie przyznała skarżącej punktów za osiągnięcia sportowe, gdyż otrzymała ona negatywną opinię dotyczącą postawy sportowej.

Sąd stwierdził, że zakres spraw powierzonych przez ustawodawcę do stanowienia w drodze regulaminu świadczeń dla studentów został sprecyzowany i ograniczony do: wysokości świadczeń; sposobu przyznawania i wypłacania, w tym ustalania szczegółowych kryteriów; trybu udzielania świadczeń, wzoru wniosku o przyznanie stypendium socjalnego; sposobu udokumentowania sytuacji materialnej.

Uczelnia w systemie pomocy materialnej musi ująć stypendia przewidziane ustawą - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, jednakże w ramach autonomii uczelni jej rektor jest uprawniony do ustalenia kryteriów udzielania tych świadczeń. W konsekwencji każda uczelnia wyższa może ustalić własne, odmienne kryteria przyznawania stypendiów. Przyznanie rektorowi takiego uprawnienia uzasadnione jest zarówno pozycją prawnoustrojową uczelni, jako autonomicznego podmiotu, którego działalność określają przepisy ustawy (art. 70 ust. 5 Konstytucji oraz art. 3 p.s.w.n.), a która to autonomiczność oznacza prawo kształtowania przepisami wewnętrznymi sytuacji prawnej praw i obowiązków studentów oraz brak możliwości całkowitego regulowania ustawami wszystkich spraw określających pozycję studenta.

Zdaniem Sądu, pojęcie postawy sportowej należy rozumieć szeroko. Można ją określić nie tylko jako szacunek do przeciwnika, przestrzeganie przepisów gry danej dyscypliny sportu czy dążenie do zwycięstwa bez uciekania się do oszustwa, ale także jako niesienie pomocy słabszemu czy początkującemu zawodnikowi czy wspieranie zespołu sportowego o niższym poziomie (mimo nie występowania w nim). W świetle zaś wiążących unormowań Regulaminu, przyznanie punktów za osiągnięcia sportowe warunkowane jest nie tylko osiągnięciami sportowymi we współzawodnictwie na poziomie co najmniej krajowym ale również nienaganną postawą.

6. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. - Prawo oświatowe (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1082)

Istota sporu w sprawie sygn. akt III SA/Gd 872/20 sprowadzała się do ustalenia, czy w przedmiotowej sprawie zasadnie organ odwołał stronę skarżącą ze stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej powołując się na "szczególnie uzasadniony przypadek", o którym mowa w art. 66 ust. 1 pkt 2 Prawa oświatowego.

Sąd stanął na stanowisku, że organ był uprawniony do odwołania skarżącej ze stanowiska dyrektora Szkoły Podstawowej nr 6, powołując się na art. 66 ust. 1 pkt 2 Prawa oświatowego, bowiem na mocy uchwały nr XIX/494/20 Rady Miasta Gdańska z dniem 1 września 2020 r. połączono Szkołę Podstawową nr 6 z Przedszkolem nr 6, tworząc nowy twór instytucjonalny w postaci Zespołu Szkolno-Przedszkolnego. Połączenie takie, zgodnie z art. 91 ust. 1 Prawa oświatowego, nie narusza odrębności rad pedagogicznych, rad rodziców, rad szkół lub placówek i samorządów uczniowskich poszczególnych szkół lub placówek, o ile statut zespołu nie stanowi inaczej. Jednakże podmioty połączone nie mają własnych dyrektorów, lecz kieruje nimi jeden wspólny dyrektor - dyrektor zespołu (art. 91 ust. 4 Prawa oświatowego). W wyniku połączenia szkoły i przedszkola w zespół konieczne jest powołanie (w trybie art. 63 Prawa oświatowego) dyrektora

zespołu, który będzie zarazem dyrektorem szkoły i przedszkola. Żaden przepis Prawa oświatowego nie stanowi, że dyrektorem zespołu staje się jeden z dyrektorów szkół lub placówek łączonych w zespół. Połączenie należy uznać za szczególny przypadek, który stanowi uzasadnioną przyczynę odwołania dyrektora szkoły podstawowej w czasie roku szkolnego bez wypowiedzenia. Dyrektor szkoły podstawowej nie może dalej pełnić swojej funkcji, bowiem jego obowiązki z dniem 1 września 2020 r. (z dniem utworzenia Zespołu) przejmuje dyrektor zespołu, który wyłaniany jest w drodze konkursu, o którym mowa w art. 63 ust. 10 Prawa oświatowego.

Przewidziana w art. 66 ust. 1 pkt 2 Prawa oświatowego klauzula "szczególnie uzasadnionych przypadków" znajduje zastosowanie do różnych stanów faktycznych, zarówno związanych z okolicznościami zawinionymi przez nauczyciela, zbliżonymi w swym charakterze do istotnych naruszeń obowiązków pracownika, o jakich mowa w art. 52 § 2 Kodeksu pracy, jak również z okolicznościami zupełnie niezależnymi od nauczyciela zajmującego stanowisko kierownicze (jak to ma miejsce w rozpoznawanej sprawie).

Rozpoznając sprawę sygn. akt **III SA/Gd 1166/20** Sąd wyjaśnił, że podejmowane w toku rekrutacji do publicznych przedszkoli i publicznych innych form wychowania przedszkolnego, rozstrzygnięcia komisji rekrutacyjnej, jak i rozstrzygnięcia dyrektora placówki oświatowej w postępowaniu odwoławczym, winny spełniać - z uwagi na odpowiednie zastosowanie przepisów ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego, w zakresie nieuregulowanym w ustawie - podstawowe wymagania co do treści i formy rozstrzygnięć, określone w art. 107 k.p.a.

Sąd stwierdził, że Komisja Rekrutacyjna zastosowała niedopuszczalne kryterium przyjęcia do przedszkola (w przypadku kandydatów, którzy otrzymali taką samą liczbę punktów). Brak jest podstawy prawnej do przeprowadzenia rekrutacji do przedszkola przy zastosowaniu kryterium w postaci wyniku losowania. Bezsposornie z żadnego przepisu ustawy nie wynika, by losowanie stanowiło jeden z etapów czy kryterium przyjęcia do przedszkola, zatem stosowanie takiego mechanizmu jest przekroczeniem przez organ upoważnień ustawowych.

Sąd wyjaśnił, że proces rekrutacji do publicznego przedszkola, oddziału przedszkolnego w danej publicznej szkole podstawowej albo danej publicznej innej formie wychowania przedszkolnego odbywa się co do zasady w dwóch etapach. W pierwszym z nich brane są pod uwagę łącznie kryteria, mające jednakową wartość wymienione w art. 131 ust. 2 pkt 1-7 Prawa oświatowego. W przypadku równorzędnych wyników uzyskanych na pierwszym etapie postępowania rekrutacyjnego lub jeżeli po zakończeniu tego etapu dane publiczne przedszkole, oddział przedszkolny w danej publicznej szkole podstawowej albo dana publiczna inna forma wychowania przedszkolnego nadal dysponuje wolnymi miejscami, na które można przyjąć kolejnych kandydatów, przeprowadzany jest drugi etap rekrutacji. W jego trakcie brane są pod uwagę kryteria określone przez organ prowadzący, z uwzględnieniem treści art. 131 ust. 4 ustawy, tj. "zapewnienia jak najpełniejszej realizacji potrzeb dziecka i jego rodziny, zwłaszcza potrzeb rodziny, w której rodzice albo rodzic samotnie wychowujący kandydata muszą pogodzić obowiązki zawodowe z obowiązkami rodzinnymi, oraz lokalnych potrzeb społecznych. Organ prowadzący określa dokumenty niezbędne do potwierdzenia tych kryteriów".

Jak wyjaśnił Sąd w sprawie sygn. akt **III SA/Gd 171/21** w myśl art. 39 ust. 8 Prawa oświatowego ustalenie planu sieci publicznych szkół, o którym mowa w ust. 5

i 7, następuje po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty o zgodności planu z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a-7a.

Ustalenie planu sieci publicznych szkół podstawowych, a także określenie granic obwodów publicznych szkół podstawowych, o którym mowa w art. 39 ust. 5 ustawy może nastąpić jedynie po uzyskaniu pozytywnej opinii kuratora oświaty, przy czym opinia ta musi dotyczyć zgodności z warunkami określonymi odpowiednio w ust. 1, 2 i 5a-7a. Przepis ten ogranicza zakres opinii kuratora do oceny, czy plan jest zgodny z warunkami określonymi w przedmiotowym przepisie prawa oświatowego. Oznacza to, że opinia kuratora nie może obejmować oceny zgodności planu sieci szkół z innymi przepisami tej ustawy. Gdyby ustawodawcy chodziło o to, by opinia kuratora oświaty, o której mowa w art. 39 ust. 8 prawa oświatowego, obejmowała ocenę zgodności planu z innymi przepisami prawa oświatowego, to treść tego przepisu byłaby inna. Jego sformułowanie prowadzi do wniosku, że opinia dotyczy jedynie zakresu określonego w jego ustępie 8. Co do zasady brak jest podstaw do przyjęcia odmiennego zakresu opinii kuratora oświaty, gdyż byłoby to sprzeczne z treścią art. 39 ust. 8 prawa oświatowego

Zaskarżona opinia nie zawiera oceny zgodności z warunkami określonymi w ust. 1, 2 i 5a-7a Prawa oświatowego, a także sprowadza się do kwestii wykraczających poza zakres określony w art. 39 ust. 8 tej ustawy. Obowiązkiem Kuratora była ocena czy wnioskowana zmiana jest zgodna lub niezgodna z warunkami określonymi w ust. 1, 2 i 5a-7a art. 39 Prawa oświatowego i w zależności od jej wyników wydanie pozytywnej lub negatywnej opinii. Kurator natomiast wydał negatywną opinię nie z przyczyn przewidzianych w art. 39 ust. 8 prawa oświatowego, naruszając omawiany przepis w stopniu mającym istotny wpływ na wynik sprawy. Dlatego mając na uwadze powyższe Sąd na podstawie art. 148 ustawy - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi, uchylił zaskarżoną opinię.

7. Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2069 ze zm.)

W sprawie **III SA/Gd 1043/20** na stronę skarżącą nałożono na podstawie art. 48a ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi administracyjną karę pieniężną.

Na podstawie art. 46a i art. 46b pkt 1 - 6 i 8 - 12 ustawy o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi zostało wydane rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r., które w § 8 ust. 1 pkt 1 lit. h) ustanowiło czasowe ograniczenie prowadzenia przez przedsiębiorców w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców oraz przez inne podmioty działalności związanej z działalnością salonów tatuażu i piercingu (ujętej w Polskiej Klasyfikacji Działalności w podklasie 96.09.Z). Analogiczna regulacja została następnie zawarta w § 7 ust. 1 pkt 1 lit. d) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 maja 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r., poz. 878). Zdaniem organów orzekających zakazy ustanowione w powyższych rozporządzeniach zostały przez skarżącego naruszone, a okoliczność ta determinowała nałożenie kary pieniężnej na podstawie art. 48a ust. 1 pkt 3 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi.

Analizując podstawę prawną wydanych w sprawie decyzji Sąd zauważył, że art. 31 ust. 3 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 ze zm.) stanowi, iż ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności

i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Istotą wolności działalności gospodarczej jest podejmowanie, wykonywanie i zakończenie działalności gospodarczej wolne dla każdego na równych prawach (art. 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców). Sąd nie ma wątpliwości, że prawodawca może ingerować w opisaną wyżej istotę konstytucyjnej wolności działalności gospodarczej, jednak, aby to było możliwe musi działać przy użyciu środków przewidzianych przez Konstytucję RP. Zakaz naruszania istoty wolności i praw konstytucyjnych nie ma, co do zasady, zastosowania w stanach nadzwyczajnych, poza wyjątkami, o których mowa w art. 233 ust. 1 Konstytucji RP. Wśród tych wyjątków nie ma wolności działalności gospodarczej. Z art. 233 ust. 3 Konstytucji RP wynika natomiast wprost, że ustawa określająca zakres ograniczeń wolności i praw człowieka i obywatela w stanie klęski żywiołowej może ograniczać wolność działalności gospodarczej (art. 22 Konstytucji RP). W związku z tym warunkiem konstytucyjnym umożliwiającym ingerencję w istotę wolności działalności gospodarczej jest uczynienie tego w jednym ze stanów nadzwyczajnych opisanym w Konstytucji RP. W sytuacji, gdy nie doszło do wprowadzenia któregośkolwiek z wymienionych w Konstytucji RP stanów nadzwyczajnych, żaden organ państwowy nie powinien wkraczać w materię stanowiącą istotę wolności działalności gospodarczej.

O ile oceniane zakazy, nakazy i ograniczenia były w ocenie Sądu w składzie rozpoznającym sprawę merytorycznie uzasadnione, o tyle tryb ich wprowadzenia doprowadził do naruszenia podstawowych standardów konstytucyjnych i praw w zakresie wolności działalności gospodarczej. Dlatego stosując konstytucyjną zasadę określoną w art. 178 Konstytucji RP (zasada podlegania sędziów w sprawowaniu urzędu tylko Konstytucji oraz ustawom), Sąd odmówił zastosowania wskazanych wyżej regulacji zawartych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. oraz w rozporządzeniu z dnia 16 maja 2020 r., czego przy orzekaniu nie mogły uczynić organy administracji publicznej procedujące w sprawie.

8. Ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1376 ze zm.)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie **III SA/Gd 1171/20** była decyzja administracyjna odmawiająca skarżącemu zezwolenia na zajęcie pasa drogowego o powierzchni 12 m² chodnika w celu ustawienia rusztowania w związku z niezpełnieniem przez wnioskodawcę braku formalnego, pomimo wezwania w trybie art. 64 § 2 k.p.a.

Sąd uznał, że między pozostawieniem podania bez rozpoznania a oddaleniem wniosku istnieją oczywiste zasadnicze różnice, wywołujące dla strony określone konsekwencje. Strona postępowania powinna być prawidłowo informowana o skutkach procesowych jej działań. Organ mimo nałożenia takiego rygoru, nie zastosował w sprawie trybu z art. 64 § 2 k.p.a. lecz wydał decyzję merytoryczną o odmowie zezwolenia na zajęcie pasa drogowego.

Sąd wyjaśnił, że źródła prawnego obowiązku wezwania do przedłożenia zatwierdzonego przez prezydenta projektu czasowej zmiany organizacji ruchu oraz treści tego obowiązku nie należy upatrywać w art. 64 § 2 k.p.a. Postępowanie mogło być w sprawie skutecznie zainicjowane, a brak żadanego dokumentu winien stanowić podstawę oceny i ewentualnej odmowy uwzględnienia wniosku. Wymóg przedłożenia

zatwierdzonego projektu czasowej zmiany organizacji ruchu zgodnie z § 1 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie określenia warunków udzielania zezwoleń na zajęcie pasa drogowego powstaje jedynie wówczas, jeżeli zajęcie pasa drogowego wpływa na ruch drogowy lub ogranicza widoczność na drodze albo powoduje wprowadzenie zmian w istniejącej organizacji ruchu pojazdów lub pieszych. Organ musi zatem dokonać oceny w tym zakresie. Ocena ta powinna być dokonana w toku merytorycznego rozpoznania sprawy, a nie na etapie zwrotu wniosku z przyczyn proceduralnych.

9. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 784)

Przedmiotem zaskarżenia w sprawie III SA/Gd 1076/20 był akt Starosty Powiatu odrzucający projekt stałej organizacji ruchu, wydany w oparciu o przepisy rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem.

W niniejszej sprawie organ, jako podstawę prawną odrzucenia złożonego projektu organizacji ruchu, wskazał § 8 ust. 2 pkt 3 oraz ust. 6 rozporządzenia, czyli powołał się na fakultatywne przesłanki odrzucenia projektu, jakimi są niezgodność projektowanej organizacji ruchu z założeniami polityki transportowej lub potrzebami społeczności lokalnej, a także nieefektywność projektowanej organizacji ruchu.

Sąd podkreślił, że skorzystanie przez starostę z kompetencji fakultatywnej (uznaniowej) odrzucenia projektu organizacji ruchu wiąże się z koniecznością uzasadnienia przez niego swego stanowiska oraz wykazania spełnienia wskazanych przesłanek odrzucenia projektu.

Odnosząc się do sposobu uzasadnienia zaskarżonego aktu Sąd stwierdził, że przedstawiona w nim argumentacja organu w żaden sposób nie dotyczy podstaw uznaniowej możliwości odrzucenia projektu, określonych w treści § 8 ust. 6 ww. rozporządzenia. Rozważania Starosty nie dotyczą bowiem ani stwierdzenia niezgodności projektowanej organizacji ruchu z założeniami polityki transportowej lub potrzebami społeczności lokalnej, ani też nieefektywności projektowanej organizacji ruchu. Nie jest przy tym możliwe uznanie, że kwestie dotyczące celu opracowania projektu zmian organizacji ruchu są przesłankami określonymi powyższym przepisem.

Starosta w istocie nie uzasadnił przyczyn odrzucenia przedmiotowego projektu stałej organizacji ruchu, bowiem w żaden sposób nie wypowiedział się - i nie wykazał - by zaistniała niezgodność projektowanej organizacji ruchu z potrzebami społeczności lokalnej, czy też by proponowana organizacja ruchu była nieefektywna. Starosta nie określił, jakie są potrzeby społeczności lokalnej i skąd czerpie wiedzę o sprzeczności tych potrzeb z projektowaną organizacją ruchu, ani też nie przywołał dokonanych w tym zakresie ustaleń. Stanowisko takie powinno być zawarte w uzasadnieniu wydanego aktu. Nie uzasadnił też, na czym miałyby polegać nieefektywność projektowanej organizacji ruchu.

10. Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 919 ze zm.)

W sprawie III SA/Gd 1127/20 Sąd wyjaśnił, że interes prawny przewoźnika, wykonującego regularne przewozy pasażerskie, uzasadniający jego udział

w postępowaniu dotyczącym zezwolenia na wykonywanie regularnych przewozów osób na tej samej trasie wywodzi się z art. 22a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o transporcie drogowym. Zgodnie z tym przepisem organy mogą odmówić udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym jeśli zostanie wykazane, że projektowana linia regularna stanowić będzie zagrożenie dla już istniejących linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników.

Organ administracji zobowiązany jest zatem w postępowaniu o zezwolenie na uruchomienie i prowadzenie nowej linii regularnej na trasie, która jest obsługiwana w tym samym czasie przez inne linie ocenić, czy wpływ wywierany przez nowoprojektowaną linię nie będzie miał charakteru niszczącego (stanowiącego zagrożenie dla linii istniejącej). Oceny takiej dokonać należy jednak w ramach postępowania administracyjnego, ze wszystkimi wynikającymi stąd dla strony gwarancjami.

W konsekwencji uznać należy, że stroną postępowania administracyjnego w przedmiocie zezwolenia na uruchomienie i prowadzenie nowej linii regularnej jest, oprócz wnioskodawcy, każdy podmiot prowadzący tego rodzaju legalną działalność na tej samej trasie w tym samym czasie. Ocena przesłanki "zagrożenia dla linii istniejącej" doprowadzić może do wydania decyzji uwzględniającej wniosek w przypadku braku zagrożenia lub odmawiającej wydania zezwolenia w razie potwierdzenia jego zaistnienia.

W świetle treści art. 22a ust. 1 pkt 2 lit. a ustawy o transporcie drogowym przymiot strony przysługuje wszystkim przewoźnikom narażonym na zagrożenie istnienia linii z uwagi na to, że operują oni w tym samym czasie na tej samej linii.

11. Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1212 ze zm.)

W sprawie III SA/Gd 839/20 zaskarżone decyzje zostały wydane w oparciu o art. 103 ust. 1 pkt 4 ustawy o kierujących pojazdami, który stanowi, że starosta wydaje decyzję administracyjną o cofnięciu uprawnienia do kierowania pojazdami w przypadku orzeczenia zakazu prowadzenia pojazdów.

Sąd stwierdził, że jeżeli sąd karny z obrazą art. 43 § 3 k.k. nie zobowiązał skazanego do zwrotu dokumentu uprawniającego do prowadzenia pojazdów, bieg okresu, na który orzeczono zakaz prowadzenia pojazdów, rozpoczyna się z dniem uprawomocnienia się wyroku skazującego.

Okres roku od daty uprawomocnienia się wyroku karnego upłynął po wszczęciu przedmiotowego postępowania administracyjnego w sprawie cofnięcia uprawnień do kierowania pojazdami, ale przed wydaniem decyzji organu pierwszej instancji. W sprawie brak było zatem podstaw do wydania decyzji o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami, z uwagi na upływ okresu orzeczonego zakazu.

Skoro okres zakazu prowadzenia pojazdów upłynął po roku od daty uprawomocnienia się wyroku sądu karnego, a przed wydaniem decyzji w tym przedmiocie, wydanie decyzji administracyjnej o cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami nie było możliwe. Postępowanie administracyjne winno zatem podlegać umorzeniu na podstawie art. 105 § 1 k.p.a.

12. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1990)

W sprawie sygn. akt **III SA/Gd 1140/20** Sąd uchylił decyzję Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego wydaną w przedmiocie odmowy przyjęcia do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego dokumentacji technicznej. Stwierdzenie nieprawidłowości w dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej, w świetle unormowania art. 12b ust. 1, ust. 6 i ust. 8 p.g.i.k., stanowi podstawę wydania decyzji o odmowie przyjęcia dokumentacji do zasobu jedynie wówczas, gdy wykonawca został właściwie wezwany do jej poprawienia.

Z przepisów art. 12b ust. 1, ust. 6 i ust. 8 p.g.i.k. wynika, że starosta zobowiązany jest dokonać weryfikacji przekazywanych zbiorów danych oraz dokumentów opracowanych w wyniku zgłoszonej pracy geodezyjnej lub kartograficznej pod względem ich kompletności oraz zgodności z obowiązującymi w dziedzinie geodezji i kartografii przepisami prawa, a w razie braków w tym zakresie, winien sporządzić negatywny protokół weryfikacji i zwrócić wykonawcy zbiory danych i inne materiały wraz z protokołem zawierającym opis stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości. Wykonawca ma prawo ustosunkować się na piśmie do wyniku weryfikacji w terminie 14 dni od daty jego otrzymania. Dopiero wówczas organ, nie podzielając stanowiska wykonawcy, może wydać decyzję administracyjną o odmowie przyjęcia do zasobu geodezyjnego i kartograficznego materiałów sporządzonych przez wykonawcę.

W niniejszej sprawie organ pierwszej instancji wskazał jako podstawę odmowy przyjęcia dokumentacji do zasobu zaniechanie uzupełnienia trzech braków w dokumentacji jakimi były: numerowanie stron z przyrostkiem, brak dokumentu wykazu zmian gruntowych dotyczącego podziału przedmiotowej nieruchomości oraz brak pomiaru punktów granicznych w oparciu o punkty osnowy. Z zaskarżonej decyzji wynika, że organ odwoławczy uznał za niezasadne stanowisko Starosty dotyczące wszystkich trzech kwestii. Organ drugiej instancji uznał, że odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, wskazując inne braki dokumentacji.

Zdaniem Sądu zaskarżona decyzja narusza przepis prawa – normy art. 12b ust. 6-8 p.g.i.k. Skarżący nie był przez organ pierwszej instancji wzywany do uzupełnienia braków, których istnienie stwierdzono w decyzji organu odwoławczego. Organ odwoławczy pozbawił skarżącego uprawnienia do korekty stwierdzonych przez ten organ uchybień.

13. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 2233 ze zm.)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie **III SA/Gd 450/21** było postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie ustalenia kolejnego okresu obowiązywania pozwolenia wodnoprawnego na szczególne korzystanie z wód rzeki dla potrzeb małej elektrowni wodnej.

Sąd oddalając skargę wyjaśnił, że pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód, wydane w kwietniu 1996 r. na okres 24 lat, zostało - zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 3 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy - Prawo wodne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 130, poz. 1087 ze zm.) - w roku 2005 ograniczone do lat 20. Z treści art. 11 ww. ustawy nowelizującej wprost wynika, że pozwolenie wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód (inne, niż pozwolenia wodnoprawne

na szczególne korzystanie z wód do celów rybackich) wydane na okres dłuższy niż 20 lat wygasają po upływie 20 lat, od dnia, w którym decyzja o wydaniu pozwolenia wodnoprawnego stała się ostateczna. Przedmiotowe pozwolenie obowiązywało zatem do maja 2016 r.

Art. 11 ustawy nowelizującej miał charakter normy epizodycznej oraz jednorazowej - z chwilą zajścia okoliczności w niej wskazanej, tj. upływu 20 lat od chwili, kiedy decyzja o udzieleniu pozwolenia na okres dłuższy niż 20 lat stała się ostateczna, pozwolenie to z mocy prawa wygasło.

Wystąpienie skutku materialnoprawnego nie usuwa z obrotu prawnego decyzji, bo ona nadal funkcjonuje w sensie procesowym. Strona zainteresowana może wprawdzie zgodnie z art. 418 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne ubiegać się o stwierdzenie tego wygaśnięcia w drodze decyzji, jak również może to uczynić z urzędu sam organ, jednakże taki akt wyłącznie potwierdza istniejący stan prawny powstały z mocy prawa i pozostaje bez wpływu na możliwość przedłużenia wygasłego pozwolenia. Innymi słowy, także nie pozwoliłby na wszczęcie niniejszego postępowania.

W ocenie Sądu organ prawidłowo odmówił, na podstawie art. 61a k.p.a., wszczęcia postępowania zainicjonowanego wnioskiem skarżącego z dnia 24 września 2020 r. W analizowanym przypadku inna uzasadniona przyczyna, tamująca możliwość wszczęcia postępowania, wynika z faktu, że pozwolenie wodnoprawne skarżącego na szczególne korzystanie z wód wygasło - z mocy prawa - w maju 2016 r., kiedy obowiązywała ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne. Ustawa ta nie przewidywała możliwości ustalenia, na wniosek, kolejnego okresu obowiązywania tych pozwoleń. Aktualne przepisy również takiej możliwości mnie przewidują. Sąd wyjaśnił, że przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne, oprócz przepisu art. 414 ust. 2, nie zawierają innych regulacji wprowadzających możliwość przedłużania pozwolenia wodnoprawnego oraz nie reguluje kwestii przedłużania pozwoleń wodnoprawnych wydanych na podstawie zarówno ustawy z 2001 r. - Prawo wodne, jak i ustawy z 1974r. - Prawo wodne. Jedynie w przepisie art. 545 ust. 7 - Prawa wodnego z 2017 r. wskazano, że pozwolenia wodnoprawne wydane na podstawie przepisów ustawy uchylanej w art. 573 (czyli Prawa wodnego z 2001 r.) zachowują moc.

14. Ustawa z dnia 13 października 1995 r. Prawo łowieckie (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 1683)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie III SA/Gd 107/21 było postanowienie o odmowie przyjęcia odwołania od szacowania szkody łowieckiej na działce uszkodzonej przez dziki. Organ stwierdził, że w odwołaniu znajduje się informacja, że uszkodzona uprawa została przez poszkodowanego skoszona, co uniemożliwia komisji szacującej przeprowadzenie szacowania odwoławczego na uszkodzonej uprawie.

W ocenie Sądu braku upraw, których sprzętu już dokonano, nie można utożsamiać z brakiem przedmiotu zaskarżenia, ponieważ wnoszący odwołanie w sprawie takiej w istocie kwestionuje wysokość odszkodowania. Zgodnie z art. 46 ust. 5 w zw. z art. 46 ust. 3 ustawy - Prawo łowieckie wniosek o szacowanie szkód, składany do dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego składa się w terminie umożliwiającym dokonanie szacowania szkód. Szacowanie szkody w takim przypadku składa się z oględzin i szacowania ostatecznego, to jednak w przypadku szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach

i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się wyłącznie szacowania ostatecznego (art. 46 ust. 6 i 7 ustawy).

W ocenie Sądu nieistnienie upraw z powodu ich sprzętu dokonanego w powyżej przedstawionych okolicznościach, nie może być powodem nie rozpatrzenia przez nadleśniczego wniesionego w terminie przez uprawnione podmioty odwołania, poprzez wydanie postanowienia stwierdzającego niedopuszczalność odwołania.

15. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2020 r., poz. 111)

W sprawie III SA/Gd 907/20 organ odwoławczy odmówił skarżącej prawa do świadczenia pielęgnacyjnego z uwagi na to, że skarżącej będącej opiekunem prawnym całkowicie ubezwłasnowolnionego męża zostało przyznane wynagrodzenie za pełnienie funkcji kuratora (w wysokości 520,00 zł miesięcznie).

W ocenie Sądu stanowisko to jest błędne i nie znajduje jakiegokolwiek uzasadnienia w treści przepisów ustawy o świadczeniach rodzinnych. Świadczenie pieniężne w postaci wypłacanego na podstawie art. 53a u.p.s. wynagrodzenia za sprawowanie opieki wobec osoby ubezwłasnowolnionej, nie zostało wymienione przez ustawodawcę w określonym w art. 17 ust. 5 pkt 1 u.ś.r. katalogu praw do świadczeń, których posiadanie przez osobę wnioskującą o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego (przez opiekuna) wyklucza przyznanie tego świadczenia. Nie można zatem przyjąć, że otrzymywanie przez osobę, będącą powołanym przez sąd opiekunem prawnym, wynagrodzenia za sprawowanie takiej opieki w odniesieniu do osoby ubezwłasnowolnionej uniemożliwia jednocześnie otrzymywanie przez tego opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu sprawowania opieki nad osobą niepełnosprawną będącego jednocześnie osobą ubezwłasnowolnioną.

Sąd podkreślił, że opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie (uregulowana w Tytule III ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy; t. j.: Dz. U. z 2019 r., poz. 2086 ze zm., a w szczególności w art. 175-177), polega w istocie na sprawowaniu opieki w sensie prawnym, tzn. reprezentacji osoby ubezwłasnowolnionej przy dokonywaniu czynności prawnych i ochrony interesów prawnych takiej osoby. Z tego też powodu otrzymywane wynagrodzenie z tytułu wykonywanej funkcji opiekuna prawnego za sprawowanie tego rodzaju opieki nie może być traktowane, jako ekwiwalent za sprawowanie opieki faktycznej nad niepełnosprawną osobą, z sprawowaniem której w istocie związane jest prawo do świadczenia pielęgnacyjnego.

16. Ustawa z dnia 24 września 2010 r. o ewidencji ludności (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 510 ze zm.)

W sprawie sygn. akt III SA/Gd 1077/20 Sąd uchylił skarżoną decyzję, którą odmówiono skarżącemu udostępnienia danych z rejestru mieszkańców oraz rejestru PESEL dotyczących osoby, której spadkobiercą jest skarżący.

Materiałną podstawę zaskarżonych decyzji stanowiły przepisy art. 46 ust. 2 pkt 1 w związku z art. 47 ust. 3 u.e.l., zgodnie z którymi dane z rejestru PESEL oraz rejestrów mieszkańców mogą być udostępnione osobom i jednostkom organizacyjnym, jeżeli wykażą w tym interes prawny (art. 46 ust. 2 pkt 1 u.e.l.). Jeżeli interes prawny nie zostanie wykazany organ rozpatrujący wniosek o udostępnienie danych

jednostkowych odmówi w drodze decyzji administracyjnej ich udostępnienia (art. 47 ust. 3 u.e.l.).

Sąd wskazał, że zainicjowanie postępowania spadkowego przed właściwym sądem wymaga ustalenia ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy. Dopiero takie ustalenie pozwoli wnioskodawcy na określenie sądu spadku. Dane dotyczące miejsca zamieszkania osoby zmarłej uzyskać można w drodze wniosku o udostępnienie danych z rejestru PESEL. Zdaniem Sądu, niezbędna dla wszczęcia przez skarżącego postępowania spadkowego i wykazana stosownymi dokumentami potrzeba ustalenia ostatniego miejsca zamieszkania osoby, której spadkobiercą jest skarżący, stanowi o interesie prawnym ujętym w art. 46 ust. 2 pkt 1 u.e.l.

17. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2268)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie **III SA/Gd 535/21** były decyzje organów administracji publicznej ustalające wysokość opłat za pobyt ojca skarżącej w domu pomocy społecznej oraz zwalniające skarżącą częściowo z tych opłat w oparciu o art. 64 ustawy o pomocy społecznej.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było istnienie podstaw do całkowitego zwolnienia skarżącej z opłaty za pobyt jej ojca w domu pomocy społecznej.

Sąd wyjaśnił, że zwolnienie z opłaty przewidziane w art. 64 u.p.s. oraz jego zakres ma charakter uznaniowy, po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego, w sytuacji zaistnienia szczególnych okoliczności uzasadniających stwierdzenie, że ponoszenie takiej opłaty w całości lub części nie byłoby właściwe. Katalog przesłanek przewidzianych w art. 64 ustawy ma charakter otwarty, o czym świadczy zwrot "w szczególności". W art. 64a u.p.s. prawodawca przewidział całkowite zwolnienie z opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej. Zgodnie z tym przepisem osobę obowiązującą do wnoszenia opłaty za pobyt mieszkańca domu w domu pomocy społecznej zwalnia się całkowicie z tej opłaty, na jej wniosek, pod warunkiem że przedstawi prawomocne orzeczenie sądu o pozbawieniu rodzica władzy rodzicielskiej nad tą osobą i oświadczy, że władza rodzicielska nie została przywrócona albo prawomocne orzeczenie sądu o skazaniu za umyślne przestępstwo popełnione z użyciem przemocy na szkodę osoby obowiązanej do wnoszenia opłaty, jej małoletniego rodzeństwa lub jej rodzica.

Zdaniem Sądu art. 64a u.p.s. zawiera unormowanie szczególne, wprowadzające wyjątek od zasady obowiązku ponoszenia kosztów pensjonariusza domu pomocy społecznej przez jego małżonka i krewnych. O ile bezspornie nie podlega on interpretacji rozszerzającej, to niewątpliwie ma wpływ na interpretację zawartego w art. 64 ustawy o pomocy społecznej zakresu katalogu otwartego możliwych przypadków zwolnienia z odpłatności. Brzmienie art. 64a u.p.s. wskazuje, że pozbawienie władzy rodzicielskiej zwalnia ex lege potencjalnego zobowiązanego z obowiązku uiszczania opłaty, ustawodawca nie pozostawił zatem w tym przypadku swobody działania organom rozstrzygającym.

Sąd podkreślił, że w rozpoznawanej sprawie nie zachodziła sytuacja opisana w art. 64a u.p.s., ale sytuacja o podobnym znaczeniu i ciężarze gatunkowym. To winno skłonić do takiej interpretacji art. 64 powołanej ustawy, która pozwala na uwzględnienie przy badaniu zasadności zwolnienia z opłat również okoliczności dotyczących kwestii jej relacji z ojcem. Zdaniem Sądu wskazywany przez skarżącą sposób sprawowania przez ojca skarżącej władzy rodzicielskiej uzasadniałby zwolnienie skarżącej z opłaty. Jeżeli ze względu na upływ czasu nie jest możliwe

aktualnie uzyskanie orzeczenia, o którym mowa w art. 64a u.p.s., nawet, jeśli w przeszłości zachodziły faktycznie przesłanki uzasadniające wydanie takiego orzeczenia, zwolnienie takie może nastąpić na podstawie art. 64 u.p.s.

18. Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (t. j. Dz. U. z 2019r. poz. 2407 ze zm.)

Przedmiotem kontroli Sądu w sprawie **III SA/Gd 383/21** były decyzje organów administracji publicznej o uchyleniu skarżącemu prawa do świadczenia wychowawczego oraz o odmowie prawa do świadczenia wychowawczego.

Sąd wyjaśnił, że zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci świadczenie wychowawcze przysługuje matce albo ojcu, jeżeli dziecko wspólnie zamieszkuje i pozostaje na utrzymaniu matki albo ojca, z zastrzeżeniem art. 5 ust. 2a. Zatem przesłanką przysługiwania prawa do świadczenia wychowawczego jest wspólne zamieszkiwanie z dzieckiem i pozostawanie dziecka na utrzymaniu rodzica. Jeśli skarżący zdecydował się na wynajęcie innego mieszkania, gdzie spędza noce, odwiedzając w ciągu dnia w ustalonym z matką dzieci czasie mieszkanie, gdzie przebywają dzieci - w celu sprawowania opieki czy uczestniczenia w ich życiu codziennym, to należy przyjąć, że przesłanka wspólnego zamieszkania rodzica z dziećmi nie została spełniona.

Nadto Sąd wskazał, że zgodnie z art. 27 ust. 1 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci organ właściwy oraz wojewoda mogą bez zgody strony zmienić lub uchylić prawo do świadczenia wychowawczego, jeżeli uległa zmianie sytuacja rodzinna mająca wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego, członek rodziny nabył prawo do świadczenia wychowawczego w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, osoba nienależnie pobrała świadczenie wychowawcze lub wystąpiły inne okoliczności mające wpływ na prawo do świadczenia wychowawczego.

W okolicznościach niniejszej sprawy należało stwierdzić, że zmiana miejsca zamieszkania skarżącego stanowiła zmianę sytuacji rodzinnej, uzasadniającą uchylenie prawa do świadczenia wychowawczego zgodnie z powyższym przepisem. Decyzja wydana w oparciu o art. 27 ust. 1 ustawy ma charakter konstytutywny, czyli kształtuje sytuację prawną adresata. W orzecznictwie wskazuje się, że skutek wsteczny niektórych decyzji kształtujących prawo odnosić się może tylko do sytuacji wynikających z prawa materialnego, a w szczególności takich, w których zastosowanie takiego skutku odbyłoby się z korzyścią dla zainteresowanego. Brak jest jakichkolwiek przepisów prawa materialnego, które umożliwiłyby przyjęcie wstecznego skutku decyzji o uchyleniu prawa do świadczenia wychowawczego. W trybie art. 27 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci nie podlega uchyleniu lub zmianie prawo do świadczenia wychowawczego już wcześniej skonsumowane. W przypadku niedopełnienia obowiązku niezwłocznego informowania organu przez osobę otrzymującą świadczenie o każdej zmianie mającej wpływ na prawo do świadczenia i pobrania świadczenia, które się stronie nie należało (a okres, na jaki przyznano świadczenie dobiegł końca) zamiast procedury uchylenia lub zmiany prawa do świadczenia wychowawczego, organ na podstawie art. 25 ust. 1 ustawy może jedynie wszcząć postępowanie administracyjne polegające na uznaniu świadczenia za nienależnie pobrane i doprowadzić do jego zwrotu, wydając w tym przedmiocie stosowną decyzję administracyjną. W uzasadnieniu zaskarżonej decyzji, ani w decyzji organu i instancji nie przywołano art. 25 ustawy regulującego kwestię nienależnego świadczenia ani nie przeanalizowano żadnej z przesłanek określonych w przepisach

tego artykułu. Sąd uznał zatem, że rozstrzygnięcie o odmowie prawa do świadczenia wychowawczego za okres od 1 listopada 2020r. zawarte w decyzji organu I instancji z 26 listopada 2020r. i utrzymującej ją w mocy decyzji organu odwoławczego zostało dokonane z naruszeniem art. 27 ust. 1 ww. ustawy, gdyż przepis ten, powołany jako podstawa prawna, nie mógł stanowić oparcia dla takiego rozstrzygnięcia.

19. Ustawa z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony RP (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 372 ze zm.)

W sprawie sygn. **akt III SA/Gd 767/20** Wojewoda utrzymał w mocy decyzję organu pierwszej instancji przeznaczającą do wykonania świadczenia rzeczowego na rzecz obrony, będący w posiadaniu skarżącej, ciągnik kołowo-ewakuacyjny CKE, poprzez oddanie w używanie przez okres nieokreślony w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny.

Sąd wyjaśnił, że zawarte w art. 209 ustawy ograniczenia dotyczące czasu wykonywania świadczeń rzeczowych dotyczą jedynie ściśle określonych sytuacji występujących w stanie pokoju, a mianowicie pobrania przedmiotu świadczenia:

- 1) w celu sprawdzenia gotowości mobilizacyjnej Sił Zbrojnych;
- 2) w związku z ćwiczeniami wojskowymi lub ćwiczeniami w jednostkach przewidzianych do militaryzacji;
- 3) w związku z ćwiczeniami w obronie cywilnej lub ćwiczeniami praktycznymi w zakresie powszechnej samoobrony.

Kwestię świadczeń rzeczowych wykonywanych w czasie wojny reguluje zaś przepis art. 217 ust. 2 ustawy, w myśl którego przedmioty świadczeń rzeczowych podlegają zwrotowi po ustaniu potrzeby ich używania. W sposób oczywisty nieracjonalne i niemożliwe byłoby ustalanie długości okresu korzystania przez Siły Zbrojne z przedmiotów świadczeń rzeczowych (np. środków transportu) w czasie wojny. Okres ten musi wiązać się z bieżącą sytuacją w zakresie bezpieczeństwa Państwa i nie może podlegać innym ograniczeniom niż te związane z wymogami obrony Ojczyzny (art. 85 ust. 1 Konstytucji RP).

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 3 sierpnia 2004 r. w sprawie świadczeń rzeczowych na rzecz obrony w czasie pokoju (Dz. U. z 2004 r., nr 181, poz. 1872 ze zm.; dalej powoływane jako: "rozporządzenie"), wydane na podstawie art. 215 ust. 1 ustawy przewiduje w § 11 ust. 1, że decyzja może dotyczyć poszczególnych przedmiotów świadczeń albo ich rodzajów. Zatem, w zależności od konkretnej sytuacji celowym być może wskazanie konkretnego przedmiotu świadczenia, lecz nie jest to niezbędne, jeśli wystarczy wskazanie rodzajowe. Przepis § 11 ust. 2 rozporządzenia ustanawia zasadę, zgodnie z którą wójt lub burmistrz (prezydent miasta) powinien mieć na względzie, w miarę możliwości, równomierne obciążenie obowiązkiem świadczeń wszystkich posiadaczy zamieszkujących lub mających siedzibę na obszarze gminy, lecz zarazem ust. 3 tegoż paragrafu przewiduje wyjątek od powyższej zasady, stanowiąc, że przepis ust. 2 nie dotyczy przeznaczenia rzeczy ruchomych na cele potrzeb etatowych Sił Zbrojnych.

Jak wynika już z wniosku Wojskowego Komendanta Uzuppełnień inicjującego postępowanie w sprawie, przedmiot zaskarżonej decyzji (określony rodzajowo środek transportu) przeznaczony jest na cele potrzeb etatowych Sił Zbrojnych. Zatem organy administracji zwolnione były na mocy § 11 ust. 3 rozporządzenia z obowiązku dbania o równomierne obciążenie obowiązkiem świadczeń wszystkich posiadaczy zamieszkujących lub mających siedzibę na obszarze gminy. Regulacja ta znajduje uzasadnienie w zasadach konstytucyjnych dotyczących obowiązku obrony

Rzeczypospolitej Polskiej. Skoro bowiem chodzi o przeznaczenie np. środków transportu na skonkretyzowane potrzeby etatowe Sił Zbrojnych, to niezbędne dla skutecznego przygotowania obrony Państwa jest wskazanie takich pojazdów, które konkretnie odpowiadają tym potrzebom, znanym Wojskowemu Komendantowi Uzupelnień. Nieefektywnym byłoby w tej sytuacji, z punktu widzenia obronności Państwa, poszukiwanie innych posiadaczy podobnych pojazdów.

20. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (t. j. Dz.U. z 2020 r., poz. 2094 ze zm.)

W sprawie III SA/Gd 563/20 istota sporu wiązała się z odpowiedzią na pytanie, czy skarżący, pomimo wynajęcia części powierzchni lokalu handlowego, nadal pozostał posiadaczem samoistnym, a w konsekwencji czy organ był uprawniony do nałożenia kary pieniężnej na podstawie art. 89 ust. 1 pkt 4 u.g.h.

Sąd rozpoznając skargę wskazał, że zgodnie z art. 89 ust. 1 pkt 4 u.g.h. co do zasady podmiotem odpowiedzialnym za wskazane w przepisie czynny jest posiadacz samoistny lokalu, chyba że wykaże on, iż lokal stał się przedmiotem posiadania zależnego. W takim przypadku odpowiedzialność „zostaje przeniesiona” na posiadacza zależnego lokalu. Z literalnego brzmienia przepisu wynika przy tym, że dla „zwolnienia” posiadacza samoistnego z odpowiedzialności na podstawie wspomnianej regulacji konieczne jest, aby przedmiotem posiadania zależnego przez podmiot trzeci był cały lokal, nie zaś jego część (np. określona w m² powierzchnia części lokalu). Przeniesienie posiadania do części lokalu (rozumianego jako wydzielone części powierzchni) nie będzie skutkowało „przesunięciem” ciężaru odpowiedzialności na posiadaczy zależnych lokalu.

Zdaniem Sądu, używając pojęcia lokal w przepisach u.g.h., ustawodawca dookreślił, że przepisy te dotyczą "lokalu, w którym prowadzona jest działalność gastronomiczna, handlowa lub usługowa". Lokal, o jakim mowa w przepisie art. 89 ust. 1 pkt 4 u.g.h., nie traci charakteru wyodrębnionego fizycznie miejsca, w którym prowadzona jest ww. działalność gospodarcza, w sytuacji, gdy korzystając z zasady swobody umów posiadacz lokalu udostępni (wynajmie) fragment jego powierzchni innej osobie do używania. Samoistny posiadacz lokalu w takiej sytuacji nie traci „posiadania lokalu", w którym prowadzona jest działalność gospodarcza.

21. ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1137 ze zm.)

W sprawie III SA/Gd 158/21 strona skarżąca, powołując się na art. 145aa § 1 k.p.a., art. 18 i art. 19 ustawy z dnia 18 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 54) oraz wyrok TSUE z 21 marca 2019 r. w sprawie C- 127/17, wniosła o wznowienie postępowania sądowego w przedmiocie nałożenia kary pieniężnej za przejazd pojazdem nienormatywnym bez wymaganego zezwolenia.

Sąd wyjaśnił, że w myśl art. 18 ww. ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych w sprawie zakończonej decyzją ostateczną dotyczącą nałożenia kary pieniężnej za przejazd dokonany w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy można żądać wznowienia postępowania w związku z orzeczeniem przez TSUE niezgodności przepisów krajowych nakładających obowiązek posiadania zezwoleń umożliwiających poruszanie się po drogach publicznych pojazdów o nacisku pojedynczej osi do 11,5 t z dyrektywą Rady 96/53/WE

z dnia 25 lipca 1996 r. ustanawiającą dla niektórych pojazdów drogowych poruszających się na terytorium Wspólnoty maksymalne dopuszczalne wymiary w ruchu krajowym i międzynarodowym oraz maksymalne dopuszczalne obciążenia w ruchu międzynarodowym (Dz. Urz. WE L 235 z 17.09.1996, str. 59, Dz. Urz. WE L 67 z 09.03.2002, str. 47 oraz Dz. Urz. UE L 115 z 06.05.2015, str. 1).

Realizacja zasady bezpośredniej skuteczności i pierwszeństwa stosowania prawa unijnego (art. 90 w zw. z art. 91 ust. 3 Konstytucji RP) wymaga uwzględnienia przywołanego powyżej wyroku TSUE, który stwierdził, że nakładając na przedsiębiorstwa transportowe wymóg posiadania specjalnych zezwoleń umożliwiających poruszanie się po niektórych drogach publicznych, Rzeczpospolita Polska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na podstawie przepisów art. 3 i art. 7 dyrektywy 96/53/WE. Skoro sprzeczne z art. 3 dyrektywy nr 96/53/WE było obniżenie dopuszczalnych wartości nacisków osi pojazdów poniżej 11,5 t, to przepis krajowy ustanawiający w tym zakresie limit na poziomie 8t nie mógł stanowić podstawy nałożenia na skarżącą kary administracyjnej w wysokości 5000 zł. Nacisk pojedynczej osi napędowej pojazdu w niniejszej sprawie wyniósł 10,7 t, zaś norma nacisku osi, wynikająca z wyżej przywołanych przepisów dyrektywy wynosi 11,5t.

Sąd wyjaśnił, że zgodnie z art. 19 ust. 5 i 6 ustawy zmieniającej, odsetki ustala się za okres od dnia zapłaty lub ściągnięcia tej kwoty od strony do dnia wydania prawomocnego orzeczenia skutkującego koniecznością zwrotu środków zapłaconych lub ściągniętych od strony w wyniku wykonania decyzji ostatecznej albo prawomocnego orzeczenia, o którym mowa w ust. 1, w wysokości jak dla zaległości podatkowych. Wydany w niniejszej sprawie wyrok skutkować będzie koniecznością zwrotu środków, zapłaconych przez skarżącą. W tej sytuacji, zdaniem Sądu, konieczne stało się, na mocy art. 19 ust. 5 w zw. z art. 19 ust. 6 ustawy, określenie przez Sąd, że zwrotowi na rzecz skarżącej podlega kwota uiszczonej kary pieniężnej w wysokości 5000 zł wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości podatkowych od dnia 2 marca 2016 r. (dzień zapłaty) do dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku.